

Pillepalack-újrahasznosító üzemet avattak

Nagy lépés a körkörös gazdaság irányába

Fotó: Nagy Tibor

Május 4-én, csütörtökön délután a marosvásárhelyi Március 6. utcában korszerű pillepalack-újrahasznosító üzemet avattak. A Pet Recycling Team által működtetett gyárat az ALPLA cégcsoport hozta létre az Ecohelp Kft. és a svájci United Polymer Trading cégekkel közösen. A beruházás értéke 7,5 millió euró. A tervek szerint évente mintegy 18.000 tonna újrahasznosított anyagot termelnek. Az egység különleges eljárással

műanyag granulátumokat állít elő, amelyeket visszaküldenek a pillepalackgyárba, ahol újra csomagolóeszköz lesz belőlük, így ez az első olyan ipari egység, amely teljesíti a körkörös gazdaság elveit.

Vajda György

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

A tömbházak körül is lehet!

Tavaszi lévén természetesen tulipánok, árvácskák pompáznak, de készülődik a bazsarózsa, a sarkantyúka, lesznek jégvirágok, nyáron rózsza nyílik majd és viola, a muskátlik is hamarosan kikerülnek.

2.

Markó Attila: Romániában nem működik a jogállamiság

Az RMDSZ volt kisebbségügyi államtitkára, a bukaresti restitúciós bizottság korábbi tagja nyolc és fél év után tért vissza Erdélybe, miután az ellene indult öt perből az utolsóban is felmentették a vádak alól.

3.

A vár lesz a fő helyszín

Mintegy harminc helyszín közel száz rendezvényére várja május 13-án, szombaton a marosvásárhelyi, illetve az idelátogató kultúrabarátokat a Múzeumok éjszakája idei rendezvénysorozatának szervezőcsapata.

4.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Előzetes kultúrkrónika

Kaáli Nagy Botond

Ismételjük magunkat, de mi egyebet tehetnénk? Hiszen többször is megírtuk, hogy Marosvásárhely már nem az a végtelen végeken felejtett, flekkenillat-hosszúlépés provincia, ahova a mindennel szemben szigorú kritikával élők a közösségi (és nem csak) média felületein időnként vissza-visszahelyezik. Ha csak az elmúlt hetek és az elkövetkező napok kultúrdömpingjét vesszük figyelembe, ismét meggyőződhetünk róla: a járvány gyászos éveit követően visszatért az élet ebbe a városba is, amelynek kulturális kínálata újra az élen lévőek közé helyezi azt. Ha a különböző színházi előadásokat, premi-ereket, rádiójáték-bemutatót, újonnan nyílt képzőművészeti kiállításokat, fotótárlatokat nem is számoljuk, úgy is meggyőző a kínálat: többek között nemrég nyílt meg a világhírű Barabási Albert László fizikus és hálózatkutató tárlata, a hét végén pedig az egyetemes színháztudomány egyik legismertebb személyisége, a szintén világhírnévnek örvendő Patrice Pavis látogatott el Marosvásárhelyre, ahol részt vett a saját, magyarra fordított kötetének bemutatóján, szombaton pedig átvette a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem által neki adományozott díszdoktori kitüntetést. Mától pedig zenei és ösztönművészeti események és eseménysorozatok követik egymást, hiszen május 11-én, holnap, e hét csütörtökén ismét kezdetét veszi Marosvásárhely egyik legrégebbi fesztiválja, az immár ötvenkettedik Marosvásárhelyi Zenei Napok. A klasszikus zenei szemle idén is (Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

10., szerda
A Nap kel
5 óra 56 perckor,
lenyugszik
20 óra 43 perckor.
Az év 130. napja,
hátravan 235 nap.

*Isten éltesse!

Ma **ÁRMIN** és **PÁLMA**,
holnap **FERENC** napja.
FERENC: az olasz Francesco
név latinított Franciscus for-
májából származik, jelentése:
francia.

IDŐJÁRÁS
Többnyire felhős

Hőmérséklet:
max. 17 °C
min. 5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. május 9.

1 EUR	4,9202
1 USD	4,4806
100 HUF	1,3215
1 g ARANY	292,1085

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek**Általános állásbörze**

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal május 12-én, pénteken 9 órától általános állásbörzét szervez. Marosvásárhelyen a Művész mozi (Rózsák tere 35-37. szám) előcsarnokában, Szászrégenben, Dicsőszentmártonban, Segesváron, Marosludason és Szovátán a hivatal munkapontjain lesz a börze. A munkahelyeket kínáló cégek és intézmények a munkapontokon, illetve e-mailben az ajofm.ms@anofm.gov.ro címen nyújthatják be ajánlataikat, megjelölve, hogy melyik munkaponton kívánnak részt venni az állásbörzén. A megyei hivatal (AJOFM) telefonszáma: 0265/269-247, 102-es mellékállomás.

RMGE-tanfolyamok

A Romániai Magyar Gazdák Egyesületének (RMGE) Maros megyei szervezete méhészeti, kertészeti, növénytermesztési, öko- és környezetgazdálkodási tanfolyamokat indít Marosvásárhelyen. Az elméleti és gyakorlati képzés befejezését követő sikeres záróvizsga után a résztvevők a munkaügyi minisztérium által kibocsátott oklevelet kapnak. Bővebb tájékoztatás Urbán Izabellától kérhető a 0756-194-684-es telefonszámon.

Madarak és fák napja a gyermekkönyvtárban

Május 11-én, csütörtökön 18 órai kezdettel a madarak és fák napját ünneplik a már hagyományossá vált mesedélutánok keretében a Maros Megyei Gyermekkönyvtárban. Meghívott Kiss Réka Beáta, a Milvus Egyesület munkatársa, aki sok érdekességet tartogat tarsolyában, ahogy az azt követő kézműves-foglalkozás is.

Gyűjtők kiállítása és vására

A Maros Megyei Bélyeggyűjtők Egyesülete május 13-án, szombaton 7.30 és 14 óra között a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Ifjúsági Házban megszervezi a gyűjtők vásárát, ahol bélyeg-, régiség-, pénzérme-, műkincs-, jelvény- és térképgyűjtők állítanak ki.

Párosan szép... a Bekecs Szászrégenben

Május 22-én, hétfő este 7 órai kezdettel Szászrégenben vendégszerpel a nyáradszeredai Bekecs Néptáncszínház. A Párosan szép... című előadásuk válogatás az elmúlt évek legnépszerűbb koreográfiáiból, és fennállásuk tizenötödik évfordulója alkalmából született. Az előadásnak az Eugen Nicoară művelődési ház ad otthont. A belépő ára felnőtteknek 25, diákoknak 15 lej. Jegyeket munkanapokon 9-17 óra között lehet vásárolni a művelődési házban, helyfoglalás a 0757-109-450 és a 0740-515-617 telefonszámon.

Termékvásár a Vár sétányon

Május 12-14. között a marosvásárhelyi Vár sétányon helytermék-vásárt szerveznek, ahol mintegy hetven termelő és kézműves vonultatja fel a termékeit.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

A tömbházak körül is lehet!**Gondozott közös tér, ízléses utcakép**

Ismerősöm említette a minap, hogy Marosvásárhely lakónegyedeiben egyre több helyen a tömbházak melletti zöldövezetben a lakók szép virágoskerteket alakítanak ki. Egyik ilyen hely a Kornisa lakónegyed 13. szám előtti. Virágállványra felfüggesztett cserepes virágok teszik hangulatossá a bejáratot, balra pedig szépen gondozott előkert hívja fel magára a figyelmet.

Mint megtudtam, a tömbház egyik lakója évről évre nagy odaadással kertészkedik, és varázsolja széppé ezt a kis szegletet. Tavasz lévén, természetesen tulipánok, árvácskák pompáznak, de készülődik a bazsarózsa, a sarkantyúka, lesznek jégvirágok, nyáron rózsza nyílik majd és viola, a muskátlik is hamarosan kikerülnek.

Máthé Márta rendezői a közös teret, számára ez feltöltődés, kikapcsolódás, kellemes időtöltés. Mint meséli, gyerekkorában magánlakásban éltek, később férjével vidéki házuk volt, ahol nagyon sokat dolgozott a virágoskertben. – Az udvarunkon, a házuk előtt mindig gondozott virá-

gosc kert volt, és később én is szívesen szépítettem a hétfégi házuk környékét. Azt tartom, hogy a tulajdonost a jószágról ítélik meg. Sosem várom el senkitől, hogy segítsen vagy szabadidejében az épület előtti zöldövezet szépítésén dolgozzon, hisz tömbházunkban főként fiatalok laknak, akiknek e rohanó világban nem jut idejük ilyesmire. Teszem ezt önként, örömmel, hisz mennyivel kellemesebb a szemnek virágok, dísznövények mellett elhaladni, mint elhanyagolt zöldövezetet látni! Márpedig a főtér, illetve a November 7. negyed felől sokan járnak el itt a klinikák irányába. Amíg van hozzá erőm, szeretném művelni ezt a kis-kertet. Szeretném hinni, hogy a szomszédoknak is üdítő látvány, bár különösebb reakciót nem tapasztaltam részük-ről. Nem mindenki kertbarát, bizonyára van, aki úgy gondolja, hogy úgyis csak elhalad mellette, minek bármit kezdeni vele. Pedig jó kikapcsolódás, szabadidős foglalkozás, és az eredmény esztétikus, ízléses utcakép – tette hozzá Máthé Márta. (antalfi)

Fotó: Antalfi Imola

Együtt a közösségért – civil szervezetek vására

Május 13-án, szombaton huszadik alkalommal tartják meg Marosvásárhelyen a civil szervezetek vásárát, amely a Maros megyei nemkormányzati szervezetek egyik legjelentősebb nyilvános eseménye.

Az Együtt a közösségért elnevezésű rendezvény a Rózsák terén 11–18 óra

között zajlik, ekkor a civil szervezetek interaktív standoknál mutatják be tevékenységüket. Déli 12 órakor a civil szolidaritás menetére várják a marosvásárhelyieket.

A virágóra körül kulturális eseményekre és érzékenyítő flashmobokra kerül sor. A vásárral a szervezők szán-

déka az, hogy a különböző területeken működő civil szervezetek bemutatkozhassanak és együttműködhesseknak, ugyanakkor alkalmat biztosítanak az önkénteseknek a bekapcsolódásra, valamint a személyi jövedelemadó 2%-ának, illetve 3,5%-ának a bevonására.

RENDEZVÉNYEK**A brémai muzikusok az Ariel színházban**

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban május 11-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor és 12-én, pénteken 9.30-kor A brémai muzikusok című mesejátékot lehet megtekinteni Vidovszky György rendezésében.

Korok, elitek, fegyverek

Május 11-én, csütörtökön 17 órakor nyílik meg a Maros Megyei Múzeum Régészeti Osztálya által szervezett kiállítás, amely különböző korszakok fegyvereinek és hadi felszereléseinek fejlődését mutatja be az őskortól a legújabb korig. A tárlat a mindenkori harcosok társadalmi helyét és rangját is megjeleníti, a katonai elit ugyanis igen gyakran az arisztokrácia soraiból került ki. Tárlatvezetésre a következő elérhetőségeken kell regisztrálni: tel.: 0749-912-992 vagy pr@muzeulmures.ro. A kiállítás szeptember 17-ig látogatható, keddtől péntekig 9–17, szombat és vasárnap 10–14 óra között (hétfőn zárva). A belépőjegy ára 15 lej. A kedvezményes nyugdíjasbelépő 7, a diákjegy 3 lejbe kerül.

Civil kávézó

A civil szervezetek vására keretében Civil kávézóba hívják az érdeklődőket május 11-én 16 és 18 óra között a marosvásárhelyi Bernády Házba, ahol civil szervezetek, hatóságok és intézmények képviselői, újságírók és állampolgárok beszélgetnek az elmúlt 20 év eredményeiről és örömeiről, a köz- és magán-

szféra közötti valódi partnerségről, valamint a civil szervezetek közötti partnerség jelentőségéről a közösségfejlesztésben, továbbá a vissza nem térítendő alapokhoz való hozzáférés fontosságáról – tájékoztatót Koreck Mária, a Divers Egyesület elnöke.

Nyílt kapuk napja a Munkaerő-foglalkoztatási Hivatalban

Május 10-én 9 és 16 óra között a nyílt kapuk napjára várják az érdeklődőket a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatalban, Marosvásárhelyen, a Iuliu Maniu utca 2. szám alatt. Az intézmény minden munkakeresőnek ingyenes tanácsadással, tájékoztatással, képzések lehetőségével segít az elhelyezkedésben.

LII. Marosvásárhelyi Zenei Napok

Május 11-én, csütörtökön 19 órakor szimfonikus hangversennyel kezdődik az LII. Marosvásárhelyi Zenei Napok rendezvénysorozata a Kultúrpalota nagytermében. A Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójával közösen szervezett hangversenyen a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Anton Saburov vezényli, szótól játszik Josu de Solaun egyesült államokbeli zongoraművész. Műsoron: Csajkovszkij- és Rachmaninov-művek.

A doktor úr a Nemzeti Színházban

Május 12-én, pénteken 19 órakor Molnár Ferenc – Kellér Dezső – Zerkovitz Béla A doktor úr című zenés vígjátékára várják a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagyrédeiműjét a színház Nagytermébe. Az előadást Keresztes Attila rendezte. Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztáránál (telefonszám: 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Markó Attila: Romániában nem működik a jogállamiság

Romániában nem működik a jogállamiság, egy jogállami társadalomban nem lehet, hogy az igazság szerencse- és személyfüggő legyen – jelentette ki Markó Attila hétfőn Sepsiszentgyörgyön tartott sajtótájékoztatóján.

Az RMDSZ volt kisebbségügyi államtitkára, a bukaresti restitúciós bizottság korábbi tagja nyolc és fél év után tért vissza Erdélybe, miután az ellene indult öt perből az utolsóban is felmentették a vádak alól. Az elmúlt években Magyarországon élő politikus hétfőn Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester és Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnök társaságában állt ki az újságírók elé.

„Mi mindig is tudtuk, hogy Markó Attila ártatlan” – jelentette ki Antal Árpád, „történelmi pillanatnak” nevezve a találkozót. Hozzátette, hogy 15 éve, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatását megtámadó Mikó-per elindulásakor is tudták ezt, ahogy akkor is, amikor Markó Attilára kiszabták az első perben a három és fél év börtönbüntetést. „Nyolc és fél évnek kellett eltelnie, hogy a román állam is kimondja azt, hogy Markó Attila ártatlan” – mutatott rá a sepsiszentgyörgyi elöljáró.

Tamás Sándor úgy fogalmazott: „Románia kirakatország”, és Markó Attila „ártatlan áldozata a román mélyállamnak”. Arra emlékeztetett, hogy Románia a NATO- és európai uniós csatlakozás előtt komoly lépéseket tett a visszaszolgáltatások terén a restitutio in

integrum (előző állapotba való visszahe-lyezés) elvét követve. Ebben az időszakban több mint 110 egyházi ingatlant, számos közösségi ingatlant, jelentős erdőterületeket szolgáltattak vissza – idézte fel.

A 2007-es EU-csatlakozás után egyből leállt a folyamat, és „kerestek egy erős szimbolikus ügyet” az ellensúlyozására – mondta Tamás Sándor, a Mikó-kollégiumra utalva. Hozzátette: Erdély-szerre vannak jelképes épületek – a gyulafehérvári Batthyaneum, a nagyváradi pénzügyi palota vagy a marosvásárhelyi katolikus iskola főépülete –, amelyek restitúcióját peres úton akadályozták meg, és az erdő-visszaszolgáltatások is leálltak, a nemesi családoknak, közbirtokosságoknak visszaszolgáltatott kiterjedt erdőterületek restitúcióját a korrupcióellenes ügyészség (DNA) vizsgálja.

Románia addig tett eleget a restitúciós igényeknek, amíg sikerült felvételt nyernie a nemzetközi szervezetekbe, utána bírósági úton visszafordította a folyamatot, és Markó Attila is ennek az áldozata – mondta Tamás Sándor.

Markó Attila elmondta: az elmúlt 15 év – amelyből 8,5 évet magyarországi emigrációban töltött – nagy törést okozott az ő és felesége életében. Köszönetet mondott barátainak a támogatásért, és megköszönte Semjén Zsolt miniszterelnök helyettesnek a védelmet, valamint Brendus Rékának, a nemzetpolitikai államtitkárság főosztályvezetőjének a támogatást, hogy tartotta bennük a lelket, „intézte apró-cseprő ügyeiket”.

Emlékeztetett, hogy öt kárpótlási ügyben indult teljes körű bírósági eljárás ellene, és ügyvéd nélkül nyert. A román igazságszolgáltatás helyzete is hozzájárult a győzelméhez – mondta –, mivel szerinte 2018-ig a román titkosszolgálat diktált a bíróságokon, de utána „előkerültek azok a bírák is, akik a jog szerint döntenek, és nem a parancs szerint”.

Mint mesélte, budapesti munkája is „hazakötötte”, Erdéllyel kapcsolatos ügyekben segített „háttéranyagokkal” a magyar kormányban. Terveiről elmondta: közösségi szolgálatra vállalkozik, és úgy vélte, „újra fel kellene fedezni” a jogász Mikó Imre vagy a püspök Márton Aron-féle közösségi politizálást, szolgálatot. Felidézte: 2014 novemberében hagyta el Erdélyt, de 2021 januárjában megszűnt a körözés elene, a következő időszakban a rehabilitálását fogja kérni, valamint a javaira kivetett vagyonzár feloldását.

Markó Attilát április 27-én az utolsó perben is jogerősen felmentette a legfelsőbb bíróság a korrupcióellenes ügyészség vádjai alól. A DNA azzal vádolta, hogy a restitúciós hatóság kártérítési bizottságának tagjaként beosztásával visszaélve hozzájárult a román állam megkárosításához. Az RMDSZ volt tisztségviselőjét a további négy, hasonló korrupciós perben is jogerősen felmentették, így az ellene indított valamennyi bírósági ügy lezárult.

Április 28-án tért haza Erdélybe, és másnap Temesváron felszólalt az RMDSZ 16. kongresszusán. (MTI)

Takarékossági intézkedéseket jelentettek be a kormánykoalíció vezetői

Takarékossági intézkedéseket jelentett be Bukarestben hétfőn Nicolae Ciucă liberális miniszterelnök és Marcel Ciolacu szociáldemokrata házelnök, a költségvetési hiányt egymilliárd euróval szeretnék lefaragni.

A nagykoalícióban az RMDSZ-szel együtt részt vevő román pártok vezetői csaknem egy időben Facebook-bejegyzésben jelentették be, hogy sikerült megállapodniuk a hetek óta tervezett intézkedéscsomagról, ugyanakkor kiemelték, hogy a hazai mezőgazdasági termelők támogatásáról is döntöttek.

A koalíciós megállapodás szerint tíz százalékkal csökkentik a minisztériumok dologi kiadásait, felére csökkentik a minisztériumi tanácsadók számát, és megtiltják, hogy egy tisztségviselő kettőnél több állami intézményben töltsön be igazgatótanácsosi tagságot.

Letámsztopot vezetnek be a közzsférában, de a miniszterelnök szerint „természetesen figyelembe veszik”, hogy az egészségügyben és a tanügyben továbbra is szükség van munkaerőre.

Azok az utóbbi hetekben sokat vitatott elképzelések, ame-

lyek szerint az állami fizetés és nyugdíj halmozásának betiltásával, vagy az ötezer eurót meghaladó állami jövedelmekre kivetendő különadóval kellene lefaragni a költségvetési hiányt, nem jelentek meg a hétfői koalíciós egyezségről szóló pártelnöki bejelentésekben, Ciolacu mégis arról írt, hogy az intézkedéscsomag 5 milliárd lejes megtakarítást fog eredményezni az állami kiadásoknál.

A koalíciós vezetők ugyanakkor megállapodtak arról, hogy a „beszerzési lánc lerövidítésével” támogatják a hazai gazdákat. Ezt úgy akarják megvalósítani, hogy a kórházaknak, időotthonoknak, laktanyáknak, iskolai étkezdéknek és minden más költségvetési intézménynek kötelezővé teszik, hogy az élelmiszerek beszerzésénél a viszonteladók számát minimálisra csökkentve a helyi termékeket részesítsék előnyben.

A tervezettnél alacsonyabb költségvetési bevételek miatt kényszerül takarékosági intézkedésekre a kormány.

Az adóhatóság szerint az első negyedévből az állami bevételek nagyságrendileg egymilliárd euróval kisebbek voltak a tervezettnél, ami az egész évre kivetítve négy milliárd euróval növelné az amúgy is magas (a GDP 4,4 százalékára tervezett) költségvetési hiányt. (MTI)

Ország – világ

Elkezdődtek a felmérő vizsgák

Május 9–25. között bonyolítják le a II., a IV. és a VI. osztályos tanulók tudásfelmérését. A tesztelés 9-én kezdődött a II. osztályosok anyanyelvi íráskészségének felmérésével. 10-én az olvasással, 11-én pedig a matematikával folytatódik a tudáspróba. A magyar tannyelvű osztályok tanulói számára a román nyelvi készségek – írás és olvasás – felmérése 12-én lesz. A negyedik osztályosok 16-án románból, 17-én matematikából, 18-án anyanyelvből írnak felmérőt. A VI. osztályosoknak 24-én nyelv- és kommunikációból, 25-én matematikából és természettudományokból lesz a tudásfelmérés. A jegyeket nem írják be a naplóba, de a tanulók tudásszintjét ismertetik a szülőkkel, hogy a pedagógusok segítségével kiküszöbölhessék a hiányosságokat.

Módosítanak a drogtörvényt

A személyes fogyasztásra szánt kannabisz birtoklásának büntethetőségét megszüntető törvénytervezetet nyújtott be a parlamentbe több képviselő. A REPER törvényhozóinak – Simina Tulbure, Oana Cambera, Cristina Rizea, Andrei Lupu és Daniel Toda – jogszabályjavaslata szerint nem minősülne bűncselekménynek a személyes fogyasztásra szánt kannabisz birtoklása legfeljebb 3 gramm mennyiségig, így ezt nem sújtják szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel. A tervezet 1000 és 3000 lej közötti szabálysértési bírságot ír elő ilyen esetekre. A Romániában eddig példa nélkül kezdemenyezés célja összhangba hozni a hazai drogtörvényt az olyan partnerországok jogszabályaival, mint Olaszország, Spanyolország, Belgium, Luxemburg, Málta, Ausztria, Csehország, Szlovénia, Kanada vagy Thaiföld. Az intézkedés megfelel a drogpolitikával foglalkozó globális bizottság (GCDP), az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), valamint a Nemzetközi Drogpolitikai Konzorcium ajánlásainak is – érveltek a kezdeményezők. „Ez egyben az első lépés lenne a gyógyászati célú kannabisz orvosi előírásra történő birtoklásának jogi szabályozása felé” – nyomatékosították. (Agerpres)

Előzetes kultúrkrónika

(Folytatás az 1. oldalról)

nemzetközi hírű neveket vonultat fel a Kultúrpalota nagytermének színpadán: a fesztiválnytó csütörtök esti hangversenyen a Filharmónia szimfonikus zenekaránt Anton Saburov, a Rostovi Szimfonikus Zenekar vezető karmestere és művészeti igazgatója, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vezető vendégkarmestere vezényli, az est szölistája pedig Josu de Solaun (AEA) zongoraművész lesz. A koncerten Csajkovszkij 1. b-moll zongoraversenye és Rahmaninov Szimfonikus táncok című műve hangzik el. A fesztiválon a nemzetközi színpadok másik csillaga, Valerij Sokolov ukrán hegedűművész is fellép: Maria Diana Petrache zongoraművésszel közösen, május 16-án kamarazeneest keretében Szankovych, Ravel, Pintilie és Enescu műveit adja elő. A nagy műltra visszatekintő szemle öt koncertet ölel fel, és május 25-ig tart (a részletekre a későbbiekben visszatérünk), május 13-án azonban ismét egy nagy tradíciókkal rendelkező és az elmúlt esztendőben Marosvásárhelyen is hatalmas népszerűséget szerző eseménysorozat veszi kezdetét: a Múzeumok éjszakája.

Az idén is rendkívül gazdag kínálattal érkező rendezvénysorozatot szervező Maros Megyei Múzeum új kiállításokkal, koncertekkel, tárlatvezetéssel, számos gyermekfoglalkozással és egyéb különleges rendezvényekkel várja az érdeklődőket a tizenhetedik kiadás helyszíneiként szolgáló négy marosvásárhelyi múzeumi térben: a Kultúrpalotában (művészeti galériák), a Tol-dalagi-palotában (Rózsák tere 11. szám – a Néprajzi és Népművészeti Osztály székhelye), a múzeum várbeli épületében (a Történelmi és a Régészeti Osztály székhelye), valamint a Természettudományi Osztály Horea utca 24. szám alatti melléképületében. A marosvásárhelyi Múzeumok éjszakájának rendkívül hangulatos eseménysorozatáról mi is többször beszámoltunk az elmúlt években – a nemzetközi eseménysorozatot 18 évvel ezelőtt kezdeményezte a francia kulturális és kommunikációs minisztérium. Romániában az Európa Tanács, az UNESCO és a Múzeumok Nemzetközi Tanácsa támogatásával a Múzeumok Nemzeti Hálózata (RNMR) szervezésében rendezik meg évente. E nap keretében több tucat európai és Európán kívüli ország múzeumi és kulturális intézményei ugyanazon az éjszakán nyitják meg kapuikat, a hajnalba nyúló tárlatlátogatások számos kiegészítő, összművészeti jellegű, közösségépítő eseménnyel is társulnak (a marosvásárhelyi rendezvény teljes programja hamarosan elérhető lesz a www.muzeulmures.ro oldalon).

És mindezt csak így kapásból soroltuk fel, ezeknél jóval több művészeti eseményre kerül sor a városban a hamarosan reánk köszöntő nyári fesztiválszezon előtt. Érdemes ellátogatni rájuk.

A kormányfő kezdeményezi, hogy Románia is május 8-án ünnepelje a náci Németország kapitulációjának évfordulóját

Nicolae Ciucă miniszterelnök kezdeményezi, hogy a többi NATO-tagállamhoz hasonlóan Románia is hivatalosan május 8-án ünnepelje a náci Németország kapitulációjának évfordulóját – közölte hétfőn az Agerpres hírugynökség, a kormány közleményét ismertette.

„A náci Németország 1945. május 8-i kapitulációja egy totalitárius, gyilkos és szélsőséges rezsim bukását hozta el Európa számára. Felidézte, hogy a Molotov-Ribbentrop-paktum és a jaltai megállapodás a Szovjetunió által ellenőrzött tömbbe kényszerítette Romániát, és csak 45 évnyi kommunista totalitarizmus után, a berlini fal leomlásával kapott új esélyt a román nép a nyugati világhoz való felzárkózásra” – idézte Nicolae Ciucă évfordulás üzenetét az Agerpres.

Hozzátette: a német kapituláció jelentőségének hangsúlyo-

zása érdekében kezdeményezi, hogy Romániában is hivatalosan május 8-án ünnepeljék meg, ahogy ezt az ország transzatlanti partnerei is teszik. Szerinte ugyanis a győzelem május 9-i megünneplését ürügyként használja fel az Ukrajna ellen indított orosz inváziót támogató propaganda arra, hogy a második világháború lezárását egyetlen szereplő érdeméeként állítsa be, figyelmen kívül hagyva olyan döntő fordulatokat, mint a normandiai partraszállás, vagy Párizs, Madrid, Róma, Athén és Németország nagy részének felszabadítása, amely az amerikai, brit és francia szövetséges csapatok, valamint a helyi ellenállók együttes erőfeszítésének eredménye volt.

„Ily módon tisztelettel adózunk mindazoknak a románoknak, akik azért harcoltak, hogy az ország és Kelet-Európa felszabaduljon a náci elnyomás alól” – zárta május 8-i üzenetét a miniszterelnök. (MTI)

17. Múzeumok éjszakája Marosvásárhelyen

A vár lesz a fő helyszín

Mintegy harminc helyszín közel száz rendezvényére várja május 13-án, szombaton a marosvásárhelyi, illetve az idelátogató kultúrabarátokat a Múzeumok éjszakája idei rendezvénysorozatának szervezőcsapata. A rendkívül változatos programot kedd délelőtti sajtótájékoztatóján körvonalazta Ötvös Koppány Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója és Fülöp Tímea, a Kultúrpalota osztályvezetője, az esemény főszervezője.

Nagy Székely Ildikó

Fotó: Nagy Tibor

Ötvös Koppány elmondta, hogy 18 évvel ezelőtt született meg Marosvásárhelyen – a francia kulturális és kommunikációs minisztérium kezdeményezéséhez a kezdetektől csatlakozó – rendezvény, de mivel a pandémia miatt az egyik évben elmaradt, idén 17. alkalommal tárják fel kincseiket éjszakába nyúlóan a megyeszékhely múzeumi részlegei. A 2023-as programot 35 partnerintézmény színesíti.

A múzeumigazgató kiemelte, hogy a Múzeumok Nemzeti Hálózata (RNMR) a honlapján méltatta a marosvásárhelyi múzeumi éjszakát, amely az országos szervezet szerint Bukarest után a leggazdagabb programot kínálja. A színes felhozatalból az intézményvezető négy kiállításra és egy minikiállításra hívta fel a figyelmet. A tárla-

tokból három – a 17. századi Marosvásárhely történetét bemutató, május 22-én nyílt *A kulcsos város* című állandó kiállítás, Barabási Albert László Bostonban élő hálózat-kutató *BarabásiLab – Rejtett mintázatok* című időszaki tárlata és a május 11-én, csütörtökön nyíló *Korok, elitek, fegyverek* című, a Maros Megyei Múzeum birtokában levő legrégibb harci eszközöket és egyéb tárgyrítkaságokat felvonultató, szintén időszaki kiállítás – a várban tekinthető meg, a 27 magángyűjtő képzőművészeti kincseit átfogó, május 10-én, szerdán (ma) nyíló *Remekművek. Andreescutól Ghenieig* című időszaki tárlat pedig a felújítás alatt lévő Kultúrpalota jobb szárnyának II. emeletén várja a látogatókat. A dinoszauruszok utáni világot körvonalazó mi-

nikiállítást a szintén átalakítás alatt lévő természettudományi osztály melléképületében csodálhatják meg szombaton a gyermekek és a felnőtt látogatók.

Fülöp Tímea hangsúlyozta, hogy a korábbi múzeumi éjszakák mintájára idén is igyekeztek a múzeum határain túlmutatva valamennyi helyi kulturális intézményt bevonni a programba.

– A partnerkapcsolatok kialakítása és fenntartása többéves munka eredménye, amivel meg a Soós Zoltán korábbi múzeumigazgató, jelenlegi polgármester idejében kidolgozott stratégia részét képezi – tette hozzá a főszervező.

– Mivel két fontos helyszín – az állandó magyar és román képtár és a Tükörtermet magába foglaló Kultúrpalota, valamint a természet-

tudományi részleg – felújítás alatt van, az események a várban koncentrálnak, ahol a megnyíló kiállítások mellett számos járulékos tevékenységre is sor kerül – tudtuk meg Fülöp Tímeától, aki a *Korok, elitek, fegyverek* című kiállítás kapcsán római, középkori és modern katonai bemutatókról tett említést. Szintén a várban hallgatható meg az aranyosgyéresi Promenada fűvöszenekar előadása, amelyet a hangszerek ismertetése tesz még élményszerűbbé.

Kvízjáték és filmvetítés

A programsorozatba bekapcsolódó családok és baráti társaságok egy izgalmas kvízjátékban is részt vehetnek, amivel egy értékes tárgyjalmat is lehet nyerni.

– Tapasztalataim szerint a látogatók nagy része nem tudja, hogy az egyes múzeumi osztályok a Maros Megyei Múzeumhoz tartoznak, tehát tulajdonképpen egy múzeum van a városban több részleggel. A kvízjáték résztvevői valamennyi helyszínt bejárhatják, és mindenhol kérdésekre kell válaszolniuk. A helyes választ adók között egy táblagépet sorsolunk ki. A feladatlapot a Kultúrpalotában lehet átvenni, és a várban kell majd leadni – tájékoztatta a Kultúrpalota osztályvezetője.

Az újdonságok közül Fülöp Tímea a Színház téren délelőtt 11 órától este 10-ig zajló filmvetítést emelte ki. Egy dome nevű különleges, hang- és fényszigetelt szerkezetben vetítenek majd felváltva két

félórás alkotást az Alternative Nemzetközi Rövidfilmfesztivál kínálatából. A különleges moziélményben egyszerre 15 személynek lehet része.

A programok délelőtt 11 órakor kezdődnek, és – bár az egyes tevékenységek különböző órákban érnek véget – éjjel 2-ig tartanak nyitva a múzeumi terek, az utolsó belépési időpont 1.30.

A rendezvénysorozatba idén először kapcsolódott be a Látó szerkesztősége – az esti órákban az érdeklődők szétnézhetnek a lap megszületésének helyszínén –, egy másik új partner az Antigaleria Cactus – amelynek Aurel Filimon (egykori Iskola) utcai székhelyén installációkat, valamint festményeket és szobrokat felvonultató kiállítást lehet megtekinteni délután 2 órától –, és szintén első alkalommal színesíti a rendezvényt az orvosi egyetem botanikus kertje.

Az újdonságok mellett a népszerű korábbi programpontok sem hiányoznak a kínálatból, a Keresztelő Szent János-plébánia alatti kripta is látogatható lesz idegenvezetők irányításával.

A programsorozat karkötővel lehet majd részt venni, ami felnőtteknek 10, gyermekeknek, diákoknak és egyetemistáknak 2,5 lejbe kerül, a karkötőket bármelyik helyszínen át lehet venni. A múzeumi éjszakát követő napon, vasárnap Mikházán, a régészeti parkban zajlanak izgalmas múzeumpedagógiai tevékenységek, a tárházakban pedig tárlatvezetés lesz. A 17. Múzeumok éjszakája teljes programkínálata a Maros Megyei Múzeum www.mures.ro honlapján tekinthető meg.

Zsongás a Csúrszínházban

Megnyíltak a kincsesládák

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása.” Morus Tamás idézete volt a mottója a hétvégi Kincseink megyei fesztiválnak, amelynek kítűnő helyszíne volt Mikháza és Csúrszínháza.

Gligor Róbert László

Az elemi iskolások számára szervezett fesztivál a népdal, néptánc és a népi gyermekjátékok területén vonultatja fel a megye hagyományőrző kisiskoláit és iskolai csoportjait. A szombati mikházi rendezvényre 14 egyéni népdaléneklő diák, négy énekegyüttes (vagy páros), valamint 12 iskolai néptánc-csoport (népi gyermekjátékokkal) jelentkezett Nyáradremetéről, Mikházáról, Csíkfalváról, Nyárádszent-

mártonból, Nyárádszeredából, Szovátáról, Somosdról, Marosszentkirályról, Mezőpánitból, Vajdaszentiványról, Kisfűlpösről, Szászrégenből és természetesen Marosvásárhely több iskolájából. A fesztivált a nyáradremetei Dr. Nyulas Ferenc Általános Iskola és a Maros Megyei Tanfelügyelőség szervezte, legfontosabb anyagi támogatója a községi önkormányzat volt.

Megszólt a muzika

A rendezvénynek helyet adó Csúrszínház udvara már-már szűknek bizonyult a több száz résztvevő befogadására. Kora délelőtt a jelenlevők felvonultak a faluban, majd a Csúrszínház színpadán elkezdődtek az előadások. Aki nem volt a színpadon vagy a nézőtéren, az kézműves-tevékenységeken (népi motívu-

mok festése falpra, újjab varrása, bogzás) vett részt az udvaron az iskola és óvoda épületében, majd megtekintette a tájházat, valamint a középkori ferences templomot és a kolostor egy kis sarkában berendezett ferences múzeumot. A színpad bátor vagy megilletődöttség népdalosok hangjától, népzeneitől, népi gyermekjátékoktól volt hangos (a nap végére mindenki tudta, hogy mennyi a csibe ára, vagy hogy hol jár a pozsonyi villamos), a produkciókat pedig hattanag szakmai bizottság értékelt: Kásler Magdi népdalénekes, Farkas Sándor Csaba néptáncos (mindketten a Maros Művészegyüttes munkatársai), Szélyes Ferenc színművész, egyetemi tanár, a Csúrszínház Egyesület elnöke, Lokodi Emőke karvezető, zene-tanár, a szovátai Marianum egyesület munkatársa, Kátai Judit tanítónő, a nyárádszeredai általános iskola igazgatóhelyettese, valamint Cseh Csaba, a nyáradremetei általános iskola zenetanára.

A rendezvény végén a bizottság kiértékelőt tartott a részt vevő diákok és csoportok pedagógusainak és táncoktatóinak, értékes szakmai tanácsokat adott az előadók színpadi megjelenéséről a használt hangmagasságokig, a népviselettől a felhasznált népzenei és népdalkincs-ig.

A kincsek útját járják

A társadalomban a nevelés az egyik legfontosabb ügy, a hagyományok ápolása pedig felelősség. Ebben a zűrzavaros világban az értékörzés, értékteremtés otthonosságot, biztonságot, bizalmat és erőt ad, ezért a hagyományok átadása, tolmácsolása a fiatalabb nemzedéknek kiemelten fontos feladat. „Ne

szakadjunk el a múltunktól, fiataljainknak tudniuk kell, hogy múlt nélkül nincs jelen. Vállaljuk és örizzük hűen örökségünket, hagyományainkat, népszokásainkat” – mondotta megnyitóbeszédében *Katona Emese*, a szervező nyáradremetei Dr. Nyulas Ferenc Általános Iskola igazgatója. A résztvevőket üdvözölte a község alpolgármestere, *Szász Levente* is, majd *dr. Fejes Réka* szaktanfelügyelő örömet fejezte ki, hogy ez a sok gyerek újra feltárta kincseinket, azoknak a pedagógusoknak pedig dicséret jár, „akik megnyitották ezt a kaput, és járják a kincsek útját”. A rendezvényt *Antal Levente Mihály* megyei főtanfelfelügyelő-helyettes is megtisztelte jelenlétével. Köszönetet mondott a pedagógusoknak, akik már gyermekkorban elültetik a népi kultúra iránti szeretetet, valamint a szülőknél, akik szép magyar nyelvünk mellett gyermekeiknek úgy adják át népdalainkat, hagyományainkat, hogy azok felnőttkorukban is ott maradjanak a szívükben, és mindig örömmel éljék meg.

Nem volt könnyű dolguk

A rendezvény végén *Kásler Magdi* értékelt lapunknak a fesztivál szakmai tanulságait. A nagyon színes előadások szép képet nyújtottak a megye pedagógusainak munkájáról, hogy mi fontos számukra, mire áldozzák idejüket, energiájukat. A gazdag felhozatal mutatja, hogy a pedagógusok számára nemcsak a népdal és néptánc fontos, hanem az a közösségi élmény is, amit a gyerekek megtapasztalhatnak a gyermekjátékok keretében, amelyek valamilyen szinten már ebben a korban felkészítik őket az élet szabályaira. A

rengeteg népdalon, táncos előadáson és gyermekjátékon keresztül az előadók megmutatták, a pedagógus számára fontos, hogy a gyermek szívből énekeljen, és megszülessen benne a belső igény az éneklésre és az általa nyújtott közösségi élményre, amely a későbbiekben az elérő forrása lesz számára.

A zsűrinek az a hálás feladat jutott, hogy nem kellett rangsorolnia a fellépőket, hanem csak megfigyelni és hasznos tanácsokat adni. A fesztivál legjobbjai közül kerülnek ki azok, akik a megyét az Őszi-róza országos népdaléneklő vetélkedőn fogják képviselni, ezért az értékelő bizottságnak nehéz dolga volt a legjobbak közül válogatni, mert nagyon erős volt az énekes mezőny. Vannak diákok, akikkel már több vetélkedőn találkozott, akikkel negyedik korukra már kiforrott a hangjuk, és vannak „csibék” is, akikkel most találkozott először, csodálatos hanggal, akik megérdemlik, hogy komoly megmérettetésen mutassák meg, mire képesek – mondta el a szakember. Az országos vetélkedőre kijutott diákok névsorát hamarosan közli a pedagógusokkal a szaktanfelügyelő.

Sikeres rendezvény volt

Három éve kapta a felkérést a megyei tanfelügyelőségtől a nyáradremetei iskola, hogy a fesztivált megszervezze, de a világvárvány közbeszólt, csak most kerülhetett rá sor – tudtuk meg az igazgatótól. Kihívás volt számukra, nem volt egyszerű feladat, mivel mintegy 250 gyerek és száz felnőtt érkezett szombaton, de a tantestület csapata kivette a részét a munkából, úgy érzik, hogy sikeres volt a rendezvény, és mindenki jól érezte magát. „Rengeteg felszabadult, mosolygós gyereket és örömmel érkező szülőket láttam” – nyilatkozta Katona Emese.

Népdalokat éneklő egyéni vagy csoportos előadásokat, táncos népi gyermekjátékokat láthatunk
Fotó: Gligor Róbert László

Ott a helyed a XV. Régizenei Nyári Egyetemen!

Idén július 9–14. között tartják meg a Csíkszeredai Régizene Fesztivál hagyományos kísérőrendezvényét, a XV. Régizenei Nyári Egyetemet. Az érdeklődők a tavalyhoz hasonlóan kilenc mesterkurzus közül választhatnak, az előképzettségüknek és érdeklődési területüknek megfelelően, ahol neves külföldi és hazai előadóművészek, vezető tanárok irányításával fejleszthetik zenei tudásukat, majd mutathatják azt meg a nagyközönségnek a nyári egyetem zárókoncertjein.

A mesterkurzusok: lant és gitár – Kónya István vezetésével; furulya, fuvola és kamarazene – Széplaki Zoltán vezetésével; ének – Palócz Réka vezetésével; barokk hegedű – Vitárius Piroksa vezetésével; csembaló – Fülöp Mária vezetésével; viola da gamba és violone – Csata István vezetésével; kórus és karvezetői mesterkurzus – Kovács Gábor vezetésével; reneszánsz együttes kurzus (fő-tárgy) – Csörsz Rumen István vezetésével; ütőhangszerek a régizeneben, ütőhangszeres kamarakurzus – Kasza Roland és Sudár Balázs vezetésével.

A mesterkurzusok mellett három szabadon választható, minden hallgató számára nyitott kurzusra lehet jelentkezni: reneszánsz együttes kurzus (meléktárgyként) – Csörsz Rumen István vezetésével, énekmegmondó klub – Csörsz Rumen István vezetésével és reggeli tánc – Kovács Gábor vezetésével. A kurzusok résztvevőinek a szervezők igény szerint tolmácsot biztosítanak.

A nyári egyetem kurzusaira bármely, 10. életévét betöltött hallgató jelentkezhet, a részvételhez előképzettség, illetve (hangszeres) tapasztalat szükséges. A Régizenei Nyári Egyetemen az aktív hallgatók részvételi díja 300 lej/fő, mely aktív részvételre jogosít fel az általa választott egy mesterkurzuson és a szabadon választható kurzusokon.

Két különböző mesterkurzus esetében 2×300 lej regisztrációs díj fizetendő.

A Nagy István Művészeti Középiskola több éve fennálló partnerségének köszönhetően az iskola diákjainak és tanárainak 200 lej/fő kedvezményes részvételi díjat biztosítunk. A helyek száma korlátozott, maximum két fő vehet részt kurzusonként. Túljelentkezés esetén, szociális szempontokat és tanulmányi eredményeket figyelembe véve, az iskola tanárainak ajánlásával kerül eldöntésre, hogy kik vehetnek részt Nagy István-ösztöndíjasként az adott kurzuson.

A részvételi díj lejben fizethető a kurzust megelőzően a Hargita Megyei Kulturális Központ székhelyén (Csíkszereda, Temesvári sugárút 4.) vagy a nyári egyetem helyszínén (Márton Áron Gimnázium, Csíkszereda, Márton Áron utca 80.).

A részvételi díj NEM TARTALMAZZA a szállás és az étkezés költségeit.

A mesterkurzusok bármelyikére június 5-ig, hétfő éjfélig lehet jelentkezni a következő linken elérhető jelentkezési lap kitöltésével és elküldésével: <https://forms.gle/dw7NbdEDCuXJRHtF8>

A nyári egyetem mesterkurzusain a helyek elfoglalása a jelentkezési sorrend alapján történik.

További részletek a nyariegyletem@regizene.ro e-mail-címen, a +40-266-372044-es vezetéktelefon-számon, valamint személyesen Csíkszeredában, a Temesvári sugárút 4. szám alatt igényelhetők. A Csíkszeredai Régizene Fesztivál és a Régizenei Nyári Egyetem honlapja: www.regizene.ro. Szervezők: Cultura Nostra Egyesület, Hargita Megyei Kulturális Központ, Hargita Megyei Tanácsa; társszervező: Csíkszereda Megyei Jogú Város Önkormányzata; partnerek: Márton Áron Főgimnázium, Nagy István Művészeti Középiskola. (közlemény)

Régizenei Nyári Egyetem

Fotó: Szigeti Vajk István (archív)

Erről jut eszembe

Talán még sohasem láttam egyszerre annyi érdeklődőt egy tárlatnyitó iránt Marosvásárhelyen, mint múlt szombaton délután. Annyian gyűltek össze a múzeum színháza előtt a várudvaron, akárha valamilyen harsány népiünnepélyre érkeztek volna az emberek. Nem számítottam rá, meg is lepődtem, mert úgy gondoltam, a hétfégi tavaszi ragyogásban más foglalatosságot választanak maguknak a kikapcsolódni vágyók, nem egy tudományos-művészeti esemény okoz majd tolongást. Pláne, hogy ugyanabban az időben zajlott a koronázási ünnepség Londonban, és a fél világ, vagy tán az egész golyóbs magá a képernyőkre meredve követte izgatottan a mesebeli ceremóniát, történelmi nagyoperettet, előben zajló szuperproduktiót, csillagok tündöklését és bukását vagy mi a csodát. Nevezziük, aminek akarjuk, engem is elámitott a britek és a többiek lelkesedése, és rosszul esett éppen akkor megválnom a tévétől, amikor a királyi fenségek, illetve a családi kiválasztottak már a Buckingham-palota erkélyére indultak az ünneplésükre összesereglett hatalmas tömeget köszönteni. De nem akartam elszalasztani a BarabásiLab kiállításának kezdetét, még kevésbé a „főszereplő” Barabási Albert László beköszöntő gondolatait, és első kézből, vagyis az ő szuggesztív tárlatvezetésével ismerkedni a fiatal, mindössze negyedszázados tudományág, a hálózatok kutatás lényegével, a hírneves tudós közérthető és szellemes eligazító szavait hallgatni az óriási adathalmazok és bonyolultnak tűnő, fura algoritmusok színben, formában, ötletekben tobzó, látványos művészi leképezéséről. És milyen jól tettem! Tartós élmény-nyel lettem gazdagabb, és mintha olyan igény is megfogalmazódott volna bennem, hogy az eddigieknél több hajlandóságot kell mutatnom az újabb ismeretek befogadására, a szemléleti nyitottságra. Nem tudom, mások is így voltak-e ezzel, de feltételezem. Annyian jelen akartak lenni a Rejtett mintázatok vásárhelyi bemutatóján, hogy kezdtem büszke lenni városunk kulturákedelő közönségére. Az épület körül is egyre nőtt a hallgatóság karéja, és azok sem veszítették türelmüket, akik nem fértek be a termekbe az első tárlatvezetés során. Bementek a következőre. Volt talán harmadik körséta is? Az biztos, hogy olyan érdeklődők is akadtak, akik fordultak még egyet, hogy többet halljanak, lassanak, több információval gyarapodjanak. Barabásiék „dataizmus” aligha maradt hatástalan. Nem bocsátokozom a rendezvény ismertetésébe, és nem is kísérem meg a hálózatok különös, izgalmas univerzumát, változatos látványvilágát, a kiállítás októberig látogatható, bőven lesz alkalmunk a sajtóban is népszerűsíteni. Az viszont akaratlanul is megfogalmazódott bennem, hogy az a páratlanul szerteágazó jelenség-halmaz, ami a brit uralkodó, III. Károly megkoronázásával kapcsolatosan megvizsgálható, vagy jelentőségében jóval szerényebben, mégis megannyi követéstétést levonhatóan, mondjuk szociális vonatkozásban a kultúraszomszj e példás marosvásárhelyi megnyilatkozásából tanulmányozható lehetne, talán a hálózatok kutatás számára is kínálhatna újabb ötleteket, témákat. De hogy Barabási Albert László és világhírű tudós csapata mire összpontosít majd a közeljövőben, arról bizonyára többször beszámol majd a világhírmédia, nem álhírként nyilván, és örülnünk kell, hogy immár Marosvásárhely is belépett azon központok – Budapest, Karlsruhe, Csíkszereda, Milánó – közé, ahol a hálózati gondolkodás, a hálózatok kutatás és annak művészi ábrázolása közönség elé kerülhetett. A Maros Megyei Múzeum munkaközössége ezzel még magasabbra állította a mércét önmaga elé, ami mindenképp dicséretes, és egyben ösztönző is. A hét végén 17. alkalommal megrendezett Múzeumok éjszakája is ennek jegyében kínálja majd az eseményeit. De hogy a BarabásiLab ideátogatása megtörténhetett, az minden bizonnyal leginkább Barabási Albert Lászlónak köszönhető, aki karcfalvi születésű ugyan, de, mint mondta, úgy érezte, haza kellett jönnie Marosvásárhelyre is. Ősei ide és a Nyárádméntéhez is sok szállal kötődnek. Egyik elődje, Barabás Lénárd emléket a felújított vártemplom egyik restaurált falfestménye hozta vissza nemrég a köztudatba. Egy kör záródik be azzal, hogy munkásságuk eredményeit itt, a Maros Megyei Múzeumban is megmutathatják, mondotta a Bolyai János alkotói díjat is magáénak tudó vendég, a bostoni Northeastern Egyetem Komplex Hálózati Kutatóközpontjának vezetője. Kiállításuk sikere a kurátor Részegh Botond csíkszeredai képzőművész és segítői hozzáértését, fáradozását is dicséri. De minderről majd egy másik alkalommal elmélkedhetünk. (N.M.K.)

Panka a visszafordíthatatlan dolgoktól, történésektől tartott leginkább, mégis – vagy talán éppen ezért – kislánykorától rendszeresen sikerült előidéznie őket.

– Az első „áldozat” anyámék nászajándékba kapott vázája volt – vágott mindjárt az események sűrűjébe a harmincas éveitől enyhén őszülő, most azonban frizuráját lángvörösbe borító ismerősöm. – Négy-öt éves lehettem, és éppen nálunk vendégeskedtek apukám szülei. Mindig örültem, ha látogatónk jött, egyeként ugyanis nem volt valami mozgalmas a gyermekkorom, és miközben körbe akartam táncolni a terített asztalt, megbotlottam, és nekiestem a mögöttem sötétlő vitrinnek, aminek a tetején a hatalmas antik dísztárgy pompázott. Egy pillanat alatt történt minden, mire észbe kaptam, a váza már romjaiban hevert. Jó nagy ribillió kerekedett az ügyből, az apai nagyanyám zokogott, nagyapám csak morgott a bajusza alatt, édesanyám pedig valóságos villámokat lövellt felém a tekintetével. Egyedül apukám maradt ki az ellenem fordulóktáborából, szó nélkül hozta a kisseprűt és a lapátot, és másodpercek alatt eltüntette a tornádó maradványait. Aztán a térdére ültetett, és a

többiek felé fordulva csak ennyit mondott mélyszéges nyugalommal: egy váza nem a világ.

– Neked is különleges kapcsolatot lehetett édesapáddal – jegyeztem meg, titokban magamra gondolva.

– Sokáig az volt. Ahányszor összekaptunk anyuval, ő azonnal a védelmemre sietett. Az az igazság, hogy elég ügyetlen lányka voltam, gyakran kiöntöttem, elrontottam vagy éppenséggel eltörtem valamit. Édesanyám kimondottan teljesítményorientált asszony volt, saját maga és a körülötte lévőkről is hatalmas elvárásokkal. Ha nagy boldogon hoztam egy kilencet az iskolából valamelyik – számomra igazi kihívást jelentő – reál tárgyból, mindig emlékeztetett a három t-s mottóra – „több telik tőlem” –, ami egyfajta életfilozófiájává vált az évek során. Édesapám ezzel szemben tudta értékelni az apróságokat, nem vágyott nagy megvalósításokra, a felhajtás pedig egyenesen zavarta. Így attól sem esett kétségem, hogy a középiskolás ballagásomon kiszakadt a harisnyám, és – anyámat

Áldozatok

idézve – „rongyosan” vonultam végig az iskolaudvaron. Amikor azonban édesanyám összetépte apu kedvenc rejtvényűjságját egy miattam kerekedett vita hevében, egészen kiakadt, el is sirta magát tehetetlen dühében. Azt hiszem, nekem mégis jobban fáj az az újság, próbáltam is megragasztani,

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

de persze sikertelenül. Így visszagondolva ez volt a második komolyabb áldozata a létezésemnek.

– Elárulod, min vezekedtek veled kapcsolatban a szüleid?

– A jövőm, pontosabban a pályaválasztásom volt a téma, és sehogy sem fért anyukám fejébe, hogy egyáltalán nem baj, ha egyetemi tudás helyett inkább élettapasztalatokat gyűjtök. Végül aztán mégis a továbbtanulást választottam, részben azért, hogy a szájától megszabaduljak. De soha egy percet sem dolgoztam a szakmában, amiről oklevelem van, és amit nem szeretnék a nyilvánosság elé tárni.

– Múlt időben beszéltél az édesapáddal való bensőséges kapcsolatáról. Mikor szakadt meg?

– Özvegysége harmadik, élete utolsó évében. Anyu eltávozása után egészen megváltozott, magába fordult, nem lehetett utat találni a lelkéhez. Akkor nekem már jó ideje megvolt a saját családom, a férjem és a kislányom, akit édesapám nagyon kedvelt, pár-szor még vigyázott is rá, de miután magára maradt, már a gyerek sem igazán érdekelt. A teljes letargia a fizikai egészségét is kikezdte, és amikor egy szívroham miatt kórházba került, elhatároztam, hogy magunkhoz költöztetjük. Amikor azonban elmondtam neki a tervemet, hallani sem akart róla. Az én csupa szív, minden rezdülésemre érzékeny édesapám azt hajtogatta, hogy el akarjuk venni tőle a lakást a férjemmel. Alig hittem a fülemnek, mintha egy vadidegen vágta volna a fejemhez ezt a borzasztó vádat. Gondolkodás nélkül rohantam el apukám lakásából, csak úgy csattant az ajtó, ahogy becsaptam magam után. Egy napig fortyogtam magamban, emésztgettem a törté-

teket, de a második napon már nem bírtam megállni, hogy fel ne hívjam. Egész nap próbáltam elérni, és mivel nem válaszolt, este becsengettünk hozzá a párommal. Kíntról hallottuk a mobiltelefonja csengőhangját, de semmi más nesz nem szűrődött ki a lakásból. Majdnem egy órán keresztül próbálkoztunk, aztán körbejártuk a szomszédokat, hogy nincs-e valamelyiknél kulcs a lakáshoz. Senkinél sem volt, így nem volt más választásunk, kihívtuk a tűzoltókat. Létrán jutottak fel a harmadik emeleti erkélyre, amin keresztül bejutottak édesapámhoz. Amikor kinyílt a bejárati ajtó, hirtelen azt hittem, apukám keze van a kilincsen, de csak az egyik tűzoltóé volt. Édesapám ott ült a tévézős foteljében, kissé féloldalt billent fejével, mintha csak nagyon figyelne valamilyen emberi szemmel láthatatlan műsort. Évek teltek el azóta, de még mindig nem dolgoztam fel, hogy az egyetlen heves szóváltásunk után köszönés nélkül hagytam ott. Az a visszafordíthatatlan este a harmadik áldozat, de ezt már nem az ügyetlenségem vagy a formabontó álmaim, hanem a büszkeségem tette szükségessé. Mióta ezt megértettem, kicsit könnyebb magammal cipelnem. Letenni aligha fogom.

Szerkeszti: Benedek István

Javult Románia devizaadóssági besorolása

Előrelépés az alkategória alkategóriájában

Nagy-Bodó Szilárd

A Fitch Ratings hitelminősítő megerősítette Románia BBB-/F3 államadós-besorolását a hosszú és rövid futamidejű devizaadósságok tekintetében. Ezzel együtt stabilra javította a korábbi negatív kilátást, ami az ország állapotára vonatkozik. Az elmúlt három évben, 2020 áprilisa óta ez az első pozitívum, de ennek is csak mérsékelten lehet örüvendi, hangsúlyozta dr. Nagy Bálint Zsolt közgazdász, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának oktatója.

Jelenleg az egyik alkategóriának az alkategóriájában léptünk eggyel fennebb, az igazi pezsgőbontás akkor lenne, ha sikerülne a BBB-ből fellépni a BBB semleges vagy BBB pozitív szintre. Azonban ez a kis lépés is azt mutatja, hogy a nemzetközi piacok és befektetők javulókat tartják a romániai befektetési környezetet, világított rá a közgazdász.

Románia a koronavírus-járvány óta volt a BBB és azon belül is a negatív kilátások kategóriájában. Most pedig az látszik a nemzetközi porondon, hogy mindazok a veszélyek, amelyeknek Románia ki volt téve, kevésbé állnak fenn. Az orosz-ukrán háborúval együtt járó energiaválságnak nem voltak olyan nagy hatásai sem Romániára, sem más országokra. Továbbá a rezilienciaterv és az EU-s alapok, amelyek

minden korábbinál nagyobb mértékben állnak az ország rendelkezésére, valamint a kormányzati stabilitás segítette a helyzetet, hiszen eddig nem tudott politikai stabilitást felmutatni Románia, a miniszterelnök átlagos hivatali ideje egy év volt. Most ez megoldódni látszik a széles körű koalíciónak köszönhetően.

Az év végére az előrejelzések szerint az országban 7,5%-ra mérséklődik az infláció, a GDP akár 2,5%-kal is nőhet, viszont ezek a tényezők nem fogják a minősítés egy újabb osztállyal való emelkedését hozni, vélekedett dr. Nagy Bálint Zsolt. A szakember szerint ezt akkor lehetne elérni, ha versenyképességben növekedne az ország, ha az államháztartási hiányt sikerülne lejjebb faragni, ha a közpénzek elköltésében reformokat hoznának és ha az államadósság növekedési üteme lassulna. Ugyanakkor vannak ellentétes irányba ható erők: a jelenlegi felbolydult befektetési környezetben, amikor több nagy európai és amerikai bank mondott csődöt, nem igazán szeretik a feltörekvő gazdaságokat finanszírozni. Ki kell várni, hogy melyiknek erőteljesebb a hatása: a nemzetközi óvatosságnak vagy a javuló hitelminősítés miatt megnövekedett befektetési kedvnek. A közeljövő gazdasági történései fogják eldönteni ezt a kérdést, mondta az egyetemi tanár.

Támogatják a krumpli- és fokhagymatermesztő gazdákat

Krumpli-, illetve fokhagymatermesztőknek nyújtunk támogatást, döntött múlt csütörtöki ülésén a kormány. A krumpli esetében 200 euró, míg a fokhagyma esetében 3000 euró hektáronkénti támogatásra jogosultak a gazdák.

„Örvendek, hogy ismét tudjuk támogatni a krumpli- és fokhagymatermesztőket. Az RMDSZ elkötelezetten küzd azért, hogy a gazdák megfelelő támogatásban részesüljenek, másrészt fontosnak tartjuk, hogy az embereknek legyen lehetőségük arra, hogy a lehető legtöbb helyben megtermelt termény kerüljön az asztalukra. Következő lépésként olyan támogatásokat is biztosítunk a termelőknek, amelyek segítségével a megtermelt zöldségeket elraktározhatják” – nyilatkozta Barabási Antal Szabolcs, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium RMDSZ-es államtitkára.

A támogatási kérések benyújtási határideje a krumplitermesztők számára május 19-e, a fokhagymatermesztők számára május 31-e, ezeket a Megyei Mezőgazdasági Hivataloknál kell leadni.

A kéréseket a termelői igazolással rendelkező magánvállalkozók, családi vállalkozások, jogi személyek tehetik le.

A krumpli esetében azok a gazdák jogosultak támogatásra, akik legalább 0,3 hektáron termelnek burgonyát, hektáronként legalább 15 tonna termésük van, amelyből legkevesebb 6 tonnát értékesítenek 2023. november 17-ig.

A fokhagyma esetében azok a gazdák jogosultak támogatásra, akik legalább 0,3 hektáron termelnek fokhagymát, és akik legkevesebb 3000 kg-ot termesztenek hektáronként, amit 2023. június 1 – november 21. között kell értékesíteniük. (RMDSZ-tájékoztató)

Nagy lépés a körkörös gazdaság irányába

(Folytatás az 1. oldalról)

Az avatóünnepségen jelen voltak az ipari egységet létrehozó cégvezetők, előljárók, meghívottak.

A gyár udvarán felállított eseménysátorban levő emelvényen először Mihai Moloiu, a PRT vezérigazgatója szólt a vendégekhez. Elmondta, több mint egy évtizede tervezik az újrahasznosító üzem beindítását, de mindez csak 2020-tól válhatott valóra, amikor sikerült beszerezniük a PET-granulátumokat gyártó technológiai vonalat. 2021-ben fogott össze a három cég, hogy létrehozza az egységet, ami azt jelenti, hogy ki kellett építeni a begyűjtési és a végtermék-hasznosítási rendszert, egy másik partnerük felszerelte és üzemelteti a műszaki berendezéseket, és természetesen a mindehhez szükséges pénzt is elő kellett teremteni. Az egység 20 új munkahelyet létesít a marosvásárhelyieknek. A teljes mértékben környezetvédelmi beru-

tak elő. Georg Lasser kifejtette, azért lett időszerű a romániai beruházás, mert megteremtették hozzá a jogi, gazdasági feltételeket, és így működőképessé tudják tenni a körkörös gazdaságot. A marosvásárhelyi létesítmény csökkenti az ökológiai lábnyomot a szén-dioxid-kibocsátás mérséklésével. Mindezek mellett a helyi vállalkozóknak is nagy segítséget nyújtanak, ugyanis a pillepalackok újrahasznosítását előíró jogszabály alkalmazása előtt megnyílt üzembe elvihetik az összegyűjtött műanyag hulladékokat.

Borbély László államtanácsos, Románia kormányának Fenntartható Fejlődés Főosztálya koordinátora felszólalásában kiemelte: a fenntartható életmód mentalitás kérdése. Románia, az általa vezetett főosztályon keresztül, azon dolgozik, hogy kiépítse az intézményes keretet, amiben partnere a politikum, az akadémiai szféra, illetve a civil társadalom. Jelenleg a

nászserűen megnő majd a kereslet cégük szolgáltatása és természetesen az újrahasznosító egységek iránt, ezért is fontos beruházás. A rendszer működését az is ösztönzi majd, hogy az áruházak (üzletek) kötelesek lesznek fizetni a visszaszolgáltatót csomagolóanyagért (15 banit egy pillepalackért), de tulajdonképpen a lényeges az, hogy a fogyasztók is megértse a rendszer fontosságát, amelynek működtetése fontos lépés lesz a „zöldebb Románia” irányában. Ehhez összefogásra van szükség, a termelőtől, a forgalmazótól, a fogyasztón keresztül a begyűjtőn át az újrahasznosítóig.

Végül Paul Niedl, a műszaki berendezést kiépítő Starlinger cég kereskedelmi igazgatója elmondta, hogy Romániában három hasonló egység működik, ezért választották a marosvásárhelyi helyszínt, mert az ország közepén van, és így a beszállítóknak könnyebb lesz idehozni a feldolgozásra szánt hulla-

Automata vezérlésű gépsor

Fotó: Nagy Tibor

házással hozzájárulnak az üvegházhatású gázok (szén-dioxid) csökkentéséhez, így tulajdonképpen az egység a jövő nemzedékét szolgálja, amelynek egészségesebb, élhetőbb környezetet biztosítanak.

Günther Lehner, a svájci illetőségű ALPLA csoport elnöke és Georg Lasser fejlesztési igazgató a cégről beszélt. Az ALPLA 2021-ben társult a romániai Ecohelp Kft.-vel és a szintén svájci United Polymer Trading AG-vel, így a három cég közös, 7,5 millió eurós beruházásaként építették fel és rendezték be az Ecohelp területén az egységet, ahol kizárólag pillepalackokat reciklálnak. Az ALPLA cégcsoport családi vállalkozás, amelyet Günther Lehner édesapja hozott létre, és 2021-től a fia irányítja. A cég 1955-ben indult, csomagolástechnikával foglalkozott, majd Ausztriában (1964), Venezuelában (1968) nyitott fiókegységet, 1990-től vannak jelen Kelet-Európában, 2001 óta Amerikában és Ázsiában (Kína), 2015-től Észak-Afrikában is. 23.000 alkalmazottjuk van, 46 országban 190 egységük működik. A cégcsoport évente – 2023-ig – 50 millió eurót szán a fejlesztésre. 2022-ben világszinten 203.000 tonna pillepalackot hasznosítottak újra, amiből 74.000 tonna granulátumot állítottak

körkörös gazdaság működőképessé tételén dolgoznak, ezért örömmel nyugtázta, hogy létrejött egy olyan újrahasznosító egység, amely jó példája ennek a rendszernek. Románia vállalta, hogy 2027-ig működőképessé körkörös gazdasággal fog rendelkezni. És ezt csak közös akarattal, elkötelezettséggel, mentalitásváltással és a vállalkozást is beindító partnerkapcsolatok létrehozásával lehet elérni – mondta egyebek mellett az államtanácsos.

Gemma Web, a Returo SGR (kft.) igazgatója elmondta, több vállalkozás hozta létre az újrahasznosító céget, amely része a már említett körkörös rendszernek. Gondoskodnak arról, hogy a gyártóktól, a forgalmazóktól, a nagyáruházaktól és begyűjtőközpontoktól – szerződéses alapon – a feldolgozóüzemig szállítsák a pillepalackokat, más helyeken az alumínium és más csomagolóanyagot. Jelenleg Romániában 62 céggel van szerződésük. Tudomásuk szerint az országban forgalomba hozott csomagolóanyagok (leginkább pillepalackok) mindössze 18%-át hasznosítják újra, az ország azonban 65%-ért vállalt kötelezettséget, így jelentős piaci szegmens áll a rendelkezésükre, és az újrahasznosítást kötelezővé tevő törvény életbe ültetését követően robba-

dékot. Három év alatt szeretnék elérni a 36.000 tonna évi feldolgozókapacitást, ami 6 milliárd pillepalack átalakítását jelenti kb. 50.000–60.000 tonna granulátummá.

A Marosvásárhelyen felszerelt üzem gyártóvonalához hasonló máshol is működik Európában, de valahányszor egy újabb egységet hoznak létre, azon igyekeznek, hogy újítsanak a technológián, ezért a felavatott gyár berendezései a legkorszerűbbek a szakterületen.

Az igazgató egy pannóra kivetítette, részletesen ismertette a technológiát, amelynek érdekessége, hogy két különálló részlegben van. Az egyikben különleges hő- és vegyi technikával tisztítják meg a raklapokon érkező, előre összepréselt palackokat, majd magas hőmérsékleten és nyomáson megolvasszítják, utána lehűtik a folyékony műanyagot, amelyet aztán kisebb (néhány milliméteres) granulátumokká formálnak. Ezeket zsákokba öntve szállítják majd Brassóba és Bukarestbe, ahol újra pillepalackokat készítenek belőlük.

Az avató csoportos gyárlátogatással fejeződött be, ahol a vendégeknek bemutatták, hogyan működik a számítógép-vezérlésű, teljesen automatizált, korszerű újrahasznosító gyár.

Szándékos akadályok útvesztőjében (2.)

Össztűz a katolikus iskola újraalapítása ellen

(Folytatás május 9-i, keddi lapszámunkból)

Bodolai Gyöngyi

Az önkormányzatnak azt az igénylését, hogy az iskolahálózatban a katolikus iskola alegséggé váljon a Bolyai iskola keretében, a tanfelügyelőség többek között arra hivatkozva utasította vissza, hogy volt ugyan egy pozitív ARACIP-veleményezés, hogy a Bolyai használhassa a hozzá csatolt osztályokkal együtt azokat az ingatlanokat, ahol ezek az osztályok működnek, viszont ennek a pozitív véleményezésnek a folytatásaként szükséges minisztériumi rendelet decemberben még nem létezett. Ezért, arra hivatkozva, hogy mivel nem bizonyított, hogy a Bolyai ezeket az épületeket használhatja, miközben valójában használta, a tanfelügyelőség visszautasította a kedvező vélemény (aviz) megadását. Időközben a minisztérium kiállította az elmaradt rendeletet, amit már februárban közölt az érdekelt felekkel, miszerint az ingatlanhasználat kérdése mint probléma megszűnt, és megismételte a Bolyai kérését a tanfelügyelőség, illetve az önkormányzat irányában, hogy a katolikus osztályoknak a struktúrába alakítását valósítsák meg. Így került sor arra, hogy az önkormányzat újra kérte a tanfelügyelőségtől a beleegyező nyilatkozatot (aviz favorabil).

A válasz számomra egyáltalán nem értelmezhető; a tanfelügyelőség véleménye szerint kimentünk a határidőből, ezért tagadja meg a beleegyezést. Csakhogy a határidőből nem mentünk ki, mert az iskolahálózat módosítását decemberben kellett kérni, amit az önkormányzat meg is tett. Hogy azután egy hiányzó dokumentum későbbi megszületése után visszatért az eredeti kéréséhez, nem azt jelenti, hogy új kérést fogalmazott meg, hanem azt, hogy a meglévő kéréséhez pótolta, ami hiányzott. Amikor ez a kérés megszületett, még benne volt a határidőben, ugyanis május 3-a volt a határidő, ameddig a tanfelügyelőségnek jeleznie kellett a minisztérium irányában, hogy van olyan önkormányzat a hatáskörében, amely nem fogadott el iskolahálózatot. Ezért érthetetlen, hogy a tanfelügyelőség miért tagadta meg másodszor is a beleegyezést. Pontosabban érthető abból a logikából, hogy semmihez sem járulnak

Tanérvnyítő a katolikus iskolában 2018-ban

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

hozzá, ami az iskola újraalakulásának a folyamatában segítséget jelentene, vagy pedig gesztusértéke van. Jelen esetben, ami történt, az nem is gesztus, mivel a tanügyi törvény és módszertan szerint a tanfelügyelőség dolga alapvetően az, hogy az oktatás folyamatát koordinálja.

Az oktatási folyamat menedzselése szempontjából sokkal egyszerűbb a struktúrává való minősítése minden egyes olyan ingatlannak, amelyek a székháztól távol van, és ezt nem az önkormányzat, hanem a tanfelügyelőség kellett volna minél hamarabb felajánlania, mert az önkormányzat dolga a fenntartás, és a fenntartás szempontjából nincs akkora jelentősége, mint az oktatásszervezés szempontjából. Pontososan az az intézmény nem járul hozzá a helyi tanács javaslatához, amely ezt az átalakulást kellett volna javasolnia.

Ezért voltunk kénytelenek az április 27-i tanácsülésen az iskolahálózatot az alegség nélkül elfogadni, mert abban az esetben, ha hiányzik a tanfelügyelőségi beleegyezés, akkor eleve érvénytelen a tanácsi határozat, amit az önkormányzat nem fogadhat el. A tanácsülés végén kértem, hogy az önkormányzat végrehajtó részeként a polgármesteri hivatal tájékoztassa a minisztériumot a kialakult helyzetről, arról, hogy nem tartjuk in-

dokoltunk, hogy nem kaptuk meg a tanfelügyelőség beleegyezését, azért, hogy tudja a minisztérium, a tanácsi határozat nem azt jelenti,

tot ebben a formában elfogadni. A másik kérés az volt a tanácsülés végén, hogy a jogi osztály és az iskolákért felelős igazgatóság vizs-

Oklevél

Fotó: Bodolai Gyöngyi

gálja meg annak a lehetőségét, hogy lehet-e bármilyen jogi úton számon kérni a tanfelügyelőségen, hogy önkényesen megtagadta a kedvező véleményezést. Hogy mit tesz ennek érdekében az önkormányzat, az ő hatáskörébe tartozik, én tanácsosként 30 napon belül kell erről írásos választ kapjak.

– Ebben a helyzetben hogyan lesz tovább, csak nem mondhatják azt, hogy menjen mindenki a szeme világába?

– Ha nem történik semmi változás, a következő tanév nem lesz rosszabb, mint a mostani. A kedvező véleményezés megtagadása nem visszalépés, csak nem történt előrelépés. Az egész iskolaválasztásos törvényben az a legfontosabb, hogy a gyermek szabad iskolaválasztási joga ne sérüljön. Pont ezt a szabad iskolaválasztási lehetőséget csorbítja az a hozzáállás, amely nem teszi lehetővé, hogy egy hagyománnyal rendelkező, a kommunista rendszer által felszámolt, de újraindult önálló katolikus iskolát is választhassanak a diákok. Akik a katolikus iskola újraalakulása elleni érveket megfogalmazzák, akár a peres eljárások során, akár a közbeszédben, azt állítják, hogy bizto-

sítva van minden gyermek joga, hogy magyar nyelven tanuljon.

Ezzel a hozzáállással azt is mondhatnánk, hogy Marosvásárhely minden iskolájának vegyük el a jogi személyiségét, hozzunk létre egy nagy, megyeközpontú nemzeti kollégiumot, és minden tanintézmény tartozzon oda, töröljük el a sajátosságukat, ne legyen se elméleti, se szakképző, se tehetséggon-dozó iskola, de minden diáknak legyen joga iskolába járni. Nem lehet ezt a kérdést így megközelíteni. A katolikus iskola létrehozása közösségi igény. És ezt a közösségi igényt fel kellene mérni, ha szubszidiaritásról beszélünk, arról, hogy ne minisztériumi, hanem helyi szintű döntések legyenek. Ha ezt tényleg komolyan veszi az a fél, aki emlegeti, azt jelenti, hogy a közösségi igénynek, a szubszidiaritásnak megfelelően kell alakítani az oktatási intézmények rendszerét minden egyes településen. Ha egy bizonyos típusú oktatásra van közösségi igény, akkor azt előnyben kell részesíteni, ahhoz infrastruktúrát, felszereltséget kell rendelni, a tanároknak képzést biztosítani, hogy a diák az általa választott iskolában és szakon tanulhasson. A közösségi igénynek az ilyen szintű figyelmen kívül hagyása, ami itt Marosvásárhelyen történik, nagyon jól igazolja, hogy akik a szubszidiaritást, a helyi szinten történő alapítást emlegetik, azok a törvény

betűjének a kijátszásával abszolút farizeusi módon viselkednek – osztotta meg véleményét dr. Tamási Zsolt József.

***

A tanfelügyelőségnek az intézmény honlapján közölt 2023. április 21-i 17-es számú határozata 11. cikkelye fogalmazza meg az iskolákért felelős igazgatóság és a Bolyai Farkas Elméleti Líceum azon kérésére adott elutasító választ, hogy adja beleegyezését egy jogi személyiség nélküli önálló alegség (struktúra) létrehozásába a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum keretében. Az elutasítást azzal indokolták, hogy átlépték a határidőt, mivel a marosvásárhelyi tanács nem fogadta el az iskolahálózatra vonatkozó határozatot, amit a törvényes előírások értelmében a tanügyminisztériumnak kell jóváhagynia. Az elutasító válasszal a tanfelügyelőség vezetőtanácsának hét tagja értett egyet, és három elleneztek – olvasható a dr. Sabin-Gavril Pașcan főtanfelügyelő, az intézmény titkára és jogtanácsosa által aláírt határozatban.

A katolikus iskola 2018-as tanérvnyítőja

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Közönsegyszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A bérbeadók helyett menekültek kapják a segílyt Személyre szóló támogatás

Május elsejétől változott, és feltételekhez kötik az ukrainai menekültek elhelyezésének és étkeztetésének pénzügyi támogatását. Élelmezési támogatást az országba érkezőknek csak az első négy hónapban nyújtanak. A háborús övezetből menedékjogot kérők a szociális osztályon személyesen kell benyújtsák a kérelmet.

Szer Pálosy Piroska

Az utóbbi hónapokban akadoztak a kifizetések, a személyenkénti napi 50 lejes lakhatási támogatás költségeit a jelek szerint az állami büdzsé nem bírta, vagy a kezdeti számításokat rövid távra tervezték. Ezért kormányrendelettel módosították a háborús övezetből érkezett menekültek lakhatási támogatását.

A marosvásárhelyi önkormányzat szociális igazgatóságának vezetője, *Andreia Moraru* kérdésünkre elmondta, hogy áprilisra megkapják a juttatásukat azok a lakástulajdonosok, akik az elmúlt időszakban, április 30-áig menekülteknek adták bére ingatlanaikat.

Ennek érdekében május 12-éig, péntekig még benyújthatják az állami finanszírozási igénylésüket. Májustól azonban ezt személyesen kell a háborús övezetből menedékjogot kérő személyeknek kérni, és saját számlájukra utalják a segílyt. A támogatások igényléséhez azonban bizonyos feltételrendszert kell teljesíteniük.

A sürgősségi kormányrendelet értelmében azok a családok és egyedülálló személyek, akik a há-

ború miatt Ukrajnából tömegesen érkeztek, lakóhelyüket elhagyva, a szállás és étkezés fedezésére ettől a hónaptól személyesen kell kérjék és kapják a pénzügyi támogatást. Ezáltal pedig megszűnik az eddigi támogatás, amellyel azok a lakástulajdonosok élhettek, akik a háborús övezetből érkezőknek adták bére ingatlanaikat. Amint az osztályvezető hangsúlyozta, az elmúlt időszakban Marosvásárhelyen mintegy 150 ukrán menekült számára havonta negyven szállásadó nyújtott be támogatásigénylést. A módosításnak anyagi vonzata van, mivel országosan csökken a segílyezés költségvetése, az átalányösszeget az alábbiak szerint folyósítják:

– Az első négy egymást követő hónapban a szállásköltségek fedezésére havonta 750 lejt juttatnak egy egyedülálló személynek és 2000 lejt egy család esetében, valamint személyenként 600 lejt/hónap élelmezési támogatást.

– Az 5. hónaptól 2023 végéig csak a szállásköltségek fedezésére kapnak 750 lejt havonta az egyedülálló személyek és 2000 lejt a családok.

A kérelmeket a család képviselője, vagy adott esetben a Marosvásárhelyen bejelentett lakóhellyel rendelkező nagykorú egyedülálló személy nyújthatja be minden hónap első öt munkanapján a marosvásárhelyi szociális segílyezési osztály székhelyén, a Dózsa György utca 9. szám alatt, hétfőtől péntekig 8–12, kedden és csütörtökön 14–16 óra között, vagy e-mailben: registratura.das@tirgumures.ro,

és csatolni kell a következő dokumentumokat:

– a Bevándorlási Főfelügyelőség által kiállított tartózkodási engedély másolatát;

– a kérelmező nevére egy romániai banknál nyitott bankszámlakivonat;

– a 2023. évi 368-as kormányrendelet által előírt feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat.

A támogatás feltételei

Az első hónapban az egyetlen feltétel, hogy a külföldi ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezzen Románia területén.

A következő 3 hónapban a kérelmezőnek és családtagjainak, akik megfelelnek a romániai munkavállalás feltételeinek, be kell jelentkezniük a Megyei Foglalkoztatási Ügynökségnél, vagy adott esetben Romániában el kell helyezkedniük.

Kiskorú gyermekek esetében az egyetem előtti oktatási formák egyikében való részvétel valamelyik képzési formában: óvoda, iskola vagy más intézmény/szervezet, helyi önkormányzat vagy nemkormányzati szervezet, gyermekpaloták és klubok, közösségi oktatási központok, művészeti iskolák vagy kulturális központok által kínált oktatási tevékenységeken való részvétel.

Az 5. hónaptól az év végéig követelmény, hogy a kérelmező és családtagjai el kell legyenek helyezkedve,

és kiskorú gyermekeik valamilyen oktatási formába be kell legyenek iratva.

A foglalkoztatási feltétel nem vonatkozik az alábbi kategóriákra, ha igazoló dokumentumokat tudnak bemutatni:

– Romániában akkreditált felsőoktatást nappali tagozaton folytató személyek;

– fogyatékkal élő személyek, akik a felnőttek egészségi állapotát felmérő romániai bizottság által kiállított fogyatékosági besorolási igazolást mutatnak be;

– menedékjoggal rendelkező 65 év feletti személyek;

– az a menekült személy, aki a gyermekét 2 éves koráig, illetve fogyatékos gyermek esetén 3 éves koráig neveli vagy gondozza.

Bővebb felvilágosítás a <https://dastgmures.ro> oldalon.

Az ukrainai háború 2022. február 24-i kezdetétől március végéig 3.888.345 ukrainai állampolgár kapott ideiglenes védelmet biztosító menedékstátuszt az Európai Unió valamely tagállamában – tájékoztató az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat.

A közlemény szerint a háború elől Ukrajnából elmenekültek továbbra is csökkenő számban regisztrálnak ideiglenes védelemre, amelynek révén egyebek mellett egészségügyi ellátásban részesülhetnek, dolgozhatnak, a gyerekeik pedig állami iskolába járhatnak.

A márciusi adatok azt mutatják, hogy az előző hónaphoz képest 3 százalékkal csökkent az átmeneti védelemben részesülő ukrán menekültek száma.

A legnagyobb csökkenést Csehországban figyelték meg, ahol 122.585-tel kevesebb ilyen végzést adtak ki februárhoz képest. Jelentősebb csökkenést jegyeztek továbbá Svédországban és Lengyelországban is.

A korábbi hónapokhoz képest azonban növekedést regisztráltak Németországban (+33.125), Olaszországban (+7.430) és Romániában (+6.640).

Az ideiglenes védelemben részesülők 47 százalékát nők, 35 százalékát 18 évesnél fiatalabb kiskorúak, 18 százalékát pedig felnőtt férfiak tették ki.

Illusztráció – a Suryam Egyesület tevékenységeiből

Fotó: Mures Hub

Május 24. a pályázat benyújtásának határideje Szülőföldön magyarul

Május 24-e a határidő a Szülőföldön magyarul nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatási, illetve hallgatói támogatásra vonatkozó program pályázati kérelmének a benyújtására.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága megbízásából meghirdette a 2022/2023-as tanévre igényelhető támogatást, amelyre április 11-étől május 24-éig fogadják a kérelmeket.

A nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás bruttó 100.000 forintnak megfelelő lejt, és egy tanévre egy alkalommal igényelhető. A támogatási kérelem utolsó postára adási dátuma: 2023. május 24.

A támogatási kérelmet az RMPSZ felhívásának mellékletét képező adatlapon, papíralapon lehet benyújtani, ajánlott küldeményként egy eredeti példányban, zárt borítékban, az alábbi címre: U.C.D.M.R. – RMPSZ „Szülőföldön magyarul” Pályázati Iroda, 530300 Miercurea Ciuc/Csíksereda, Oficial Postal nr. 1. C.P. nr. 19. Jud. Harghita/Hargita megye. Az adatlapot, válaszborítékot és az Útmutatót tartalmazó igénylési csomagok átvehetők a gyermek által látogatott oktatási intézményben (óvoda/iskola), vagy a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (a továbbiakban: RMPSZ) területi oktatási központjai irodáiban, az RMPSZ megyei/területi/körzeti képviselőinél, illetve letölthetők a www.szulofoldonmagyarul.ro honlapról.

Támogatásra jogosultak azok a kiskorú gyermekek, akik a 2022/2023-as tanév kezdetétől Romániában működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező óvodában magyar nyelvű nevelésben vesznek részt;

– azok az általános és középiskolás tanulók, akik a 2004. augusztus 31-ét követő időszakban születtek, Romániában működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytatják, és Románia közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesülnek;

– fakultatív vagy opcionális (választható tantárgyként) magyar nyelvű oktatásban részesülnek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény vagy magyar nyelvű tagozat;

– olyan sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytatnak magyar nyelvű tanulmányokat vagy más magyar nyelvű nevelésben részesülnek;

– azok a középiskolai tanulók, akik a 2022/2023-as tanév megkezdéséig tizenhét éves életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező képzésben részesülnek Romániában működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben.

– Hallgatói támogatásban részesülhet az a nappali tagozatos hallgató, aki Romániában működő felsőoktatási intézményben alapfokú vagy magiszteri tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

A támogatási kérelmek benyújtásával kapcsolatos kérdésekben az alábbi elérhetőségen kérhető tájékoztatás: Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Szülőföldön magyarul Pályázati Iroda, tel: 0266/244-450, e-mail: info@szulofoldonmagyarul.ro. (szer)

A Környezetvédelmi Alap pályázati kiírása

Napelemrendszer magánházakra és egyházaknak

Május 24., 25., 26-án, három nap alatt pályázhatnak a központi régióban élő magánszemélyek a zöldházprogramra, amely május 19-én startol Bukarest-Ilfov régióban. Az egyházak, parókiák, régiótól függetlenül, június 27., 28., 29-én pályázhatnak.

„Idén minden eddiginél nagyobb összeggel, 2 milliárd lejes költségvetéssel támogatjuk a napelemrendszerek felszerelését. Az RMDSZ bevezette, hogy nem csak a magánszemélyek, de a szociális szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek, az egyházak, a parókiák is külön pályázhatnak napelemrendszerekre. A régiók közötti egyenlő hozzáférés érdekében minden fejlesztési régióknak külön jelentkezési periódust és költségvetést biztosítunk. Így május 19. – június 26. között háromnapos periódusokban pályázhatnak a lakosok, majd ezt követően az egyházak, parókiák” – közölte *Tánczos Barna* RMDSZ-es környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter.

A környezetvédelmi miniszter rámutatott, hogy első körben a magánszemélyek és egyházak számára indítják a pályázást. „Az energiaválság minden családot érint. Az RMDSZ tesz azért, hogy minél többen tudjanak környezetbarát módon energiát termelni, és ezáltal csökkenjenek kiadásai. Fontos szempont volt a szociális szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek és egyházak külön pályázó kategóriaként való feltüntetése is, hiszen az energiaszámlák kifizetése nagy terhet jelent számukra is” – fogalmazott a miniszter.

A magánszemélyek, egyházak, parókiák a következő periódusokban tölthetik fel a pályázathoz szükséges dokumentumokat az AFM internetes felületére:

A központi fejlesztési régióban – Fehér, Brassó, Kovászna, Hargita, Maros és Szécheny megyékben – a magánszemélyek május 24-én, 25-én és május 26-án pályázhatnak, a régió pályázati kerete 245.060.000 lejt.

Az egyházközségek minden régióból június 27-én, 28-án és 29-én pályázhatnak, a pályázati keret 17.500.000 lejt. A támogatás összege maximum 20.000 lejt, azzal a feltétellel, hogy a pályázó legalább 2.000 lejes önrésszel kell hozzájáruljon. A napelemrendszer legalább 3 kW teljesítményű, hibrid (akkumulátorral is kompatibilis) üzemű kell legyen, és kötelezően rá kell csatlakoztatni a villamos hálózatra. A programról részletes információk a <http://www.afm.ro> oldalon, a Programok alfülnél találhatóak. (pálosy)

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Forradalmi légszákötlettel állt elő a Toyota

A Toyota „ölelős légszák” koncepciója, illusztráció

Forrás: totalcar.hu

Óriási villany-SUV óriási hatótávval

Az Egyesült Államokban az a menő, ami hatalmas. Mind a hagyományos, mind a villanyautóknál a mindennél nagyobb pick-upok számítanak menőnek a tenger túlsópartján. Elég csak a Ford F150 Lightningra gondolni, amelyet nem bírnak olyan ütemben gyártani, hogy kielégítse az igényeket, pedig nem – amerikai léptékben sem – olcsó jármű. De hát erre van igény, és tagadhatatlan, hogy inkább elektromos legyen, mint valami „benzintemető”, így legalább kisebb negatív hatást gyakorol a környezetre.

Az Egyesült Államokban a gyártók minél jobban meg akarják lovalgolni ezt a hullámot, hiszen anyagi nyereségük származik belőle. Így tett a RAM is, amely még az év elején bemutatta elektromos pick-up koncepcióját, amely már első ránézésre felkeltette a vásárlóközönség érdeklődését. Nem sokkal később bemutatkozott a tanulmány ihlette sorozatgyártású modell is, amely a RAM 1500 REV nevet kapta. Kívülről nagy különlegesség nincs, leszámítva az aerodinamikai szempontból kedvező felületet, a tömör „hűtőrácsot”, illetve ennek a megvilágítását, ezeken túlmenően

designváltoztatás nem történt. Az igazi érdekességek a lemezek alatt lapulnak, amelyek fényében a kisebb fogyasztást előidéző felület minimum rossz viccnek számítanak.

A RAM a vetélytársaknál később állt elő a saját fejlesztésű elektromos pick-up-jával, de közleményében azt írja, hogy ezt nem is bánja, mert így volt ideje egy jobb, kiforrottabb termékkel előállni. Mi tagadás, igaza van, hiszen a most bemutatkozott 1500 REV piacvezető 804 kilométeres – 500 mérföldes – hatótávval érkezik, amit egy egészen elképesztő 229 kilowattórás akkumulátor biztosít számára. Akinek nincs szüksége ekkora hatótávra, az választhatja a 168 kilowattórás változatot, amely 563 kilométer megtételére alkalmas. Akinek viszont 800 kilométernél is több kell, az még kénytelen lesz várni, de számára is lesz megoldás, hamarosan érkezik ugyanis a hatótávnövelővel szerelt változat, amelyben lesz egy belső égésű motor is, ami az üzemanyag égetésekor áramot termel az akkumulátor számára. Ilyent már láttunk a BMW i3 esetében, azonban ott egy robogómotor teljesített szolgálatot, egy akkora behemóthoz viszont, mint az

1500 REV, minden bizonnyal nagyobb fog kelleni, mint amekkora motorok az európai hagyományos autókban vannak.

Érdemes hozzátenni, hogy az előbbi hatótávok csak az ígéretet tükrözik, ami általában túlló a célon. Viszont az már jó hír, hogy ezek az amerikai, EPA-mérési ciklus szerint értendő, amely az eddigi tapasztalat szerint közelebb áll a valósághoz, mint az európai WLTP. Ha valamennyit le is vonunk az ígért kilométerekből, még akkor is kimagasló számok.

De nemcsak a hatótáv-, hanem a teljesítményadatok is lenyűgözőek. A RAM 1500 REV 654 lóerős és 840 Nm nyomatékkal bír. Gyorsulás tekintetében az óriásnak mindössze 4,4 másodpercre van szüksége ahhoz, hogy elérje a 100 km/h-t. Ezenkívül pedig akár 60 centiméter magas vízen is átgázolhatunk vele, arról nem is beszélve, hogy a maximális vontatási kapacitása valamivel több mint 6,3 tonna. Viszonyításképpen ez négy normál

A légszák az autóbeli utasvédelem legfontosabb eleme. Azonban, ahogy az autózás, úgy a légszákok is átalakulóban vannak. Az idő haladtával szaporodott a légszákok száma, minden a kormánylégszák-ka kezdődött, aztán érkezett a függetlenlégszák, a térdlégszák és az összefejelést gátló légszák. Az elmúlt napokban pedig a Toyota elő állt egy új megoldással, amely egy magában kiválthatja a felsoroltak egy részét.

Ez az új légszák a részlegesen önvezető autók terjedése miatt vált szükségessé, hiszen a klasszikus légszák akkor hatékony, ha a sofőr a megfelelő pozícióban ül.

Ez nem nagy kihívás egy hétköznapi autóban, hiszen nincsenek nagy eltérések abban, hogy hogyan ül a vezető az ülésben. Többnyire mindenki ugyanolyan pózban van vezetés közben. Viszont a (részlegesen) önvezető autók esetében már más a helyzet, felborul a megszokott rend, mert itt a sofőr üléspozíciója sokkal kevésbé meghatározható.

Az viszont annál valószínűbb, hogy a fejét a fejtámlának támasztja, üljön bármilyen pózban. Ebből a gondolatmenetből született meg a Toyota légszák-konceptiója.

Az ötlet nem más, mint hogy a fejtámlából egy előrenyúló, a sofőr fejét, nyakát és vállát körülölelő légszák robbanjon ki, amely aztán több szakaszban fújódik fel. Először előre terjeszkedne, majd miután elérte a megfelelő hosszúságot,

elkezd oldalirányba nőni, bumerángformát öltve. Ezzel érné el azt, hogy a sofőr feje ne csapódjon sehova, egy helyben rögzítené azt.

Első olvasatra érdekesnek és hasznosnak tűnik a Toyota koncepciója, amely több légszákot is ki tudna váltani – bár nem ez volt a gyártó eredeti és elsődleges célja.

Viszont van egy kis gond. Ez az úgynevezett „ölelős légszák” több részből áll, ami azt is jelenti, hogy több időre van szüksége ahhoz, hogy teljesen felfújódjon.

Ha csak részlegesen van felfújva a baleset pillanatában, az komoly – akár végzetes – sérülésekkel járhat a sofőr számára, hiszen nem védi meg optimálisan a becsapódáskor keletkezett sokktól.

Ezért a Toyota mérnökei olyan szenzorokat fejlesztenek, amelyek már az ütközés előtti pillanatokban megkezdene a légszák nyitását, azaz abban a pillanatban, amikor úgy ítélik meg, hogy a baleset elkerülhetetlen. Ebben a tekintetben csak remélni merjük, hogy nem ugyanaz a csapat fejleszti, mint a márka vészfékező asszisztensét, amely szuperérzékeny, és olyan esetekben is elkezd sípolni vagy fékezni, amikor egyáltalán nem lenne szükség rá.

A Toyota új légszákja még csak koncepció, arról pedig még nincsenek hírek, hogy mikor kerülhet az autókba, de azt sem lehet kizárni, hogy soha. Ha viszont eljut oda, akkor az egészen biztosan nem a következő egy-két évben fog megtörténni.

méretű európai autónak vagy három nagyobb SUV-nak felel meg.

Az is nagyon jól mutatja, hogy az Egyesült Államokban mekkora igény van az óriás pick-upokra, hogy a RAM 1500 REV még februárban egy Super Bowl-reklámban – az igazán nagy cégek reklámjai a mérközések szüneteiben jelennek

meg, néhány másodperc akár több millió dollárba is kerülhet – akkora érdeklődést generált, hogy azon még a gyártó is meglepődött.

Mindössze három nap alatt elfogyott a foglalható mennyiség. Az elektromos pick-upot várhatóan 2024-ben kapják meg az első vevők.

RAM 1500 REV hátulról

Forrás: RAM

RAM 1500 REV

Forrás: RAM

A RAM 1500 REV beltére

Forrás: RAM

Negyedszerre sem

Bálint Zsombor

A Seps OSK labdarúgócsapat negyedik alkalommal találkozott a FCSB-vel a Szuperligának ebben az idényében, és negyedszer szenvedett vereséget – bár mezőnyben nem volt alárendeltje a bukarestieknek sem a korábbi meccseken, sem most. A kapura azonban minden mérkőzésen a bukarestiek voltak veszélyesebbek – most is. Ismételjük önmagunkat, de a találkozó ezúttal is fejben dönt el. Az OSK próbálkozott, de érződött, hogy nem nekik, hanem a FCSB-nek sokkal fontosabb a győzelem, és noha egy adott pillanatban úgy tűnhetett, hogy akár a szentgyörgyi győzelemre is van esély, valójában a házigazdák sikere nem forgott veszélyben.

A mérkőzés nehezen bontakozott ki, az első kapujelenetet a 14. percben jegyezhetjük, amikor Miculescu fejesét a bal alsóból ütötte ki Niczuly. Aztán az OSK percei következtek. A 17. percben Rondón késlekedett, és Tarnovanu zárni tudta a szöveget. A bukaresti kapus egy perccel később aztán kétszer is bravúrral védett, majd Šafranko csúnyán fölé lőtte. A 22. percben Ștefănescu jó pozícióból leadott lö-

vése szögletre pattant. A 28. percben váratlanul vezetéshez jutott a FCSB: Ciobotariu szabálytalankodott teljesen fölöslegesen a bal oldalon, Coman beadását pedig Miculescu védhetetlenül fejelte a kapufa mellett a hálóba (1-0). Előtte ugyan Tamm fellökte Bălașa, de a videóbírók úgy gondolhatták, nagyobb szája van Gigi Becalinak, mint Diószegi Lászlónak, és nem avatkoztak közbe.

A gól után kétszer is növelhette volna az előnyt a FCSB. A 32. percben Ispas adta röviden haza, Sorescu csapott rá a labdára, elhúzta Niczuly mellett is, de elveszítette az egyensúlyát. Nem volt büntető, mert Niczuly időben visszahúzta a kezét. A 45+2. percben viszont már tizenegyest ítélt Marcel Birsan, ugyanazzal a két főszereplővel egy gyors ellentámadás végén, ám Niczuly ezúttal valóban szabálytalan volt. Ugyanő javított azonban, és kiütötte Radunović büntetőjét.

A második félidő nyugisan indult, az OSK passzolgatott, de valahogy sehogy sem jött össze a döntő passz, míg a FCSB kivárt. Igaz, egy játékevezetői hiba (Ciobotariu szabályosan szerelte Ovidiu Popescut,

Eredményjelző

* Szuperliga, felsőházi rájátszás, 7. forduló: Bukaresti FCSB – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 3-1.

* Szuperliga, alsóházi rájátszás, 7. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – Universitatea 1948 Craiova 0-0, Campionii FC Argeș Pitești – Aradi UTA 2-2.

utóbbi meg előtte szabálytalanul szerzett labdát) nagy lehetőséget teremtett Comannak, akinek 16 méteres szabadrúgása a keresztlécen csattant. Két perccel később pedig váratlanul egyenlített az OSK: Šafranko fejjel az alig beállt Tudorie elé tolt a labdát, akinek az első lövése kijött Tarnovanuról, de a kipattanót be tudta pöckölni a másik kapufa mellől (1-1). Ez nagy lendületet adott a vendégeknek, és a következő percekben Šafranko próbálkozott ollózással, de nem találta el a labdát, majd Matei tört be a bal oldalon, ám

Fotó: a FCSB közösségi oldala

a labdája elshant a gólvonallal párhuzamosan.

Elég volt azonban két középpályán elveszített labda, hogy a FCSB kétszer is betaláljon: a 74. percben Ov. Popescu kapta lövőpozícióban 16 méterre a labdát, lapos lövését pedig Niczuly későn látta meg (2-1), míg a 79. percben Coman tört be a bal oldalon, és lapos beadását Cordea beanalizta az ötszörl (3-1).

A meccs már ekkor eldőlt, bár

még volt egy-egy lehetőség. A 85. percben Tudorie közeli lövése pattant le, a 90. percben pedig Șut elől szabadított fel Ninaj az utolsó pillanatban.

Pénteken a Seps OSK ismét Bukarestbe utazik, amikor a Rapid 1923 vendége lesz. Ezúttal mindkét csapat számára csakis a presztízs a tét, a giulești-iek pedig bizonyosan nagyon motiváltak lesznek, miután hetet kaptak a FCV Farultól.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Szuperliga, felsőház, 7. forduló: Bukaresti FCSB – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK 3-1 (1-0).

Bukarest, Nemzeti Aréna. Vezette: Marcel Birsan (Bukarest) – Sebastian Gheorghe (Suceava), Radu Ghinguleac (Bukarest). Tartalék: Cătălin Buși (Rm. Vâlcea). Ellenőr: Corneliu Fecioru (Bukarest). Videóbíró: Ovidiu Hațegan (Arad). Segéd-videóbíró: Marius Badea (Rm. Vâlcea). Gólszerzők: Miculescu (28.), Ov. Popescu (74.), Cordea (79.), illetve Tudorie (67.).

Sárga lap: Radunović (31.), Șut (55.), illetve Bălașa (21.), Niczuly (45+2.), Ciobotariu (63.).

FCSB: Tarnovanu – Pantea (72. Cordea), Dawa, Tamm, Radunović, Ov. Popescu, Șut, Olaru, Sorescu, Miculescu (60. Oct. Popescu), Coman (83. Cristea).

Seps OSK: Niczuly – Ciobotariu, Bălașa, Ninaj, Ispas, Rodriguez, Păun (66. Papa), Matei (85. Varga), Ștefănescu, Šafranko (90+2. Nistor), Rondón (66. Tudorie).

Felsőházi tabella

1. Farul	7	4	2	1	16-9	46
2. FCSB	7	4	2	1	11-7	43
3. CFR 1907	7	1	4	2	8-10	39
4. CSU Craiova	7	2	3	2	11-10	36
5. Rapid 1923	7	2	2	3	10-16	34
6. Seps OSK	7	1	1	5	8-12	25

Alsóházi tabella

1. Petrolul 52	7	5	1	1	9-5	34
2. U 1948 Craiova	7	3	3	1	10-5	32
3. Voluntari	7	3	4	0	13-9	30
4. Hermannstadt	7	3	3	1	8-5	28
5. Botosán	7	3	3	1	5-2	28
6. Kolozsvári FCU	7	3	1	3	8-8	27
7. UTA	7	2	2	3	7-8	22
8. Chindia	7	2	0	5	5-8	22
9. CFC Argeș	7	2	1	4	6-9	21
10. Mioveni	7	0	0	7	0-12	11

Pécsi döntetlenjével még nem jutott fel az MTK

A második helyen álló MTK Budapest gól nélküli döntetlent játszott a Pécsi MFC vendégeként a magyar labdarúgó NB II 36. fordulójának hét-fői zárómérkőzésén, így matematikailag továbbra sem biztosította be a feljutását.

A fővárosi klub a harmadik Ajka vasárnapi vereségének köszönhetően így is hat pontosra növelte előnyét két körrel a bajnokság vége előtt, gólkülönbsége pedig 23-mal jobb közvetlen riválisánál, azaz az élvonalba kerülése szinte biztosra vehető, de matematikailag még nem dőlt el.

A mostani pontosztokodással mindkét csapat rossz sorsozata folytatódott: az MTK hat, míg a Pécs tíz kör óta nyeretlen.

NB II, 36. forduló: Pécsi MFC – MTK Budapest 0-0. Az élcsoport: 1. (már bajnok és élvonalba jutott) DVTK 81 pont, 2. MTK Budapest 68, 3. Ajka 62.

Kettős Red Bull-siker Miamiban

A címvédő és kétszeres világbajnok Max Verstappen, a Red Bull holland versenyzője a kilencedik helyről rajtolva nyerte meg a vasárnapi Forma-1-es Miami Nagydíjat, ezzel növelte az előnyét az összetett pontverseny élen. A 25 éves pilótának ez az idei harmadik és pályafutása 38. futamgyőzelme az F1-ben. Verstappen mögött csapattársa, a mexikói Sergio Pérez végzett másodikként, míg a dobogó alsó fokára Fernando Alonso, az Aston Martin kétszeres vb-győztes spanyol versenyzője állhatott fel.

A konstruktőrök között is vb-címvédő Red Bull istálló így az idei ötödik nagydíjon már a negyedik kettős győzelmét aratta.

A rajtnál nem történt jelentős változás az élmezőnyben, Pérez magabiztosan tartotta meg az első helyet, mögé Alonso és Carlos Sainz Jr. (Ferrari) sorolt be a második és harmadik helyre. Verstappen azonnal megkezdte a felzárkózást, és miközben a dobogós helyeken nem volt változás, a holland címvédő hamarosan utolérte Sainzot. Az előzés ismét könnyedén sikerült Verstappennek, aki kisvártatva Alonso mellett is elment, és így a 15. körben már második volt.

Az élmezőnyből elsőként Sainz állt ki kerékeserére, majd a 21. körben következett Pérez, Verstappen így átvette a vezetést. Fél távnál Verstappen 16 másodperc körüli előnnyel vezetett Pérez előtt, ezt a folytatásban kismértékben növelni is tudta, majd a 42. körben a Red Bull a boksza hívta kerékeserére. A holland versenyző a kiállítás után közvetlenül Pérez mögé tért vissza a pályára, és a friss gumiknak is köszönhetően nagyon hamar megelőzte csapattársát. A harmadik helyen ekkor már hosszú körök óta Alonso

száguldott, magabiztosan őrizve a dobogós pozíciót.

A hajrában már nem történt érdemi változás, Verstappen győzött, és növelte az előnyt az összetett élen, Pérez pedig nem tudta kihasználni, hogy a pole pozícióból rajtolhatott úgy, hogy vb-címvédő és élvonalos márkátársa a kilencedik rajtkockából vágott neki a futamnak.

A világbajnokság a jövő hét végén Olaszországban, az Emilia Romagna Nagydíjjal folytatódik.

Fotó: az F1 közösségi oldala

Eredményjelző

Forma-1-es Miami Nagydíj, Miami (57 kör, 308,326 km)

* pontszerzők: 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:27:38.241 óra, 2. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 5.384 másodperc hátrány, 3. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 26.305 mp h., 4. George Russell (brit, Mercedes) 33.229 mp h., 5. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 42.511 mp h., 6. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 51.249 mp h., 7. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 52.988 mp h., 8. Pierre Gasly (francia, Alpine) 55.670 mp h., 9. Esteban Ocon (francia, Alpine) 58.123 mp h., 10. Kevin Magnussen (dán, Haas) 1:02.945 perc h.

* leggyorsabb kör: 1:29.708 perc, Verstappen (56. kör)

* pole pozíció: Pérez

FA vb-pontversenyek állása

* versenyzők: 1. Verstappen 119 pont, 2. Pérez 105, 3. Alonso 75, 4. Hamilton 56, 5. Sainz 44, 6. Russell 40, 7. Leclerc 34, 8. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 27, 9. Lando Norris (brit, McLaren) 10, 10. Gasly 8, 11. Nico Hülkenberg (német, Haas) 6, 12. Ocon 6, 13. Valtteri Bottas (finn, Alfa Romeo) 4, 14. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 4, 15. Csou Kuan-ju (kínai, Alfa Romeo) 2, 16. Cunoda Juki (japán, Alpha Tauri) 2, 17. Magnussen 2, 18. Alexander Albon (thaiöldi, Williams) 1

* csapatok: 1. Red Bull 224 pont, 2. Aston Martin 102, 3. Mercedes 96, 4. Ferrari 78, 5. McLaren 14, 6. Alpine 14, 7. Haas 8, 8. Alfa Romeo 6, 9. Alpha Tauri 2, 10. Williams 1

Nem jelentek meg a női pólósok

Nem utazott el Bukarestbe, a női vízilabda országos bajnokság hatodik tornájára a Marosvásárhelyi CSM csapata, így minden mérkőzését elveszíti a zöldasztalnál. Cristian Ispir együttese az eddigi öt tornán mindössze 2 pontot szerzett, így az utolsó helye a bajnokságban már biztosnak számított. Hiányzására azonban ennél talán nyomósabb indok, hogy röviddel előtte zárult az ifjúsági bajnokság, amelyben a marosvásárhelyiek az első két hely egyikét célozták, de nem csak a Dinamo, hanem a bukaresti sportiskola is megelőzte őket, így a négy csapatból csak a harmadik helyen végeztek.

A klub mélyen hallgat a távolmaradás tényéről és okáról, és arról is, hogy ez csupán egyszeri eset, vagy hosszú távon sem működtek tovább az együtttest. A bajnokságot egyébként hét tornára írták ki, így még lenne egy az idény végén. (b)

Eredményjelző

Női vízilabda országos bajnokság, hatodik torna (Rapid-uszoda): Bukaresti Steaua – Bukaresti Rapid 10-6, Nagyvárad CSU – Steaua 5-18, Rapid – Dinamo 10-4, Nagyvárad CSU – Dinamo 2-21, Nagyvárad CSU – Rapid 7-19, Steaua – Dinamo 6-6.

Az állás: 1. Steaua 62 pont, 2. Dinamo 47, 3. Rapid 42, 4. Nagyvárad 11, 5. Marosvásárhely 2.

Hamarosan rágcsáló- és rovarirtás lesz Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft. a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2023. április 24-i 24. sz. szerződés alapján **május 15-től 31-ig 9-16, 21-04 óra között** rágcsáló- és rovarirtást végez Marosvásárhely köz- és magánterületein.

A felhasznált szerek a következők:

- COLBROM PASTA, 100 g
- CYMINA SUPER, 50 ml/10.000 m²
- CY 10, 30 ml/1.000 m²
- VECTOBAC WG, 1 kg/10.000 m²

Rágcsálóirtás

Kérjük a polgárokat, vigyázzanak a gyermekekre, az idősekre. A háziállat-tulajdonosok is tegyenek meg mindent a patkányméreggel való közvetlen érintkezés elkerülése érdekében. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a *K-vitamin*.

Kérjük továbbá a polgárokat, hogy kerüljék el azokat a helyeket, ahová a szakemberek a mérget elhelyezték; ne nyúljanak hozzájuk, és amennyiben a település köz- és magánterületén található mérgező termékek megromlását és/vagy ellopását észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelés esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés esetén a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel mossa le. Szembe jutás esetén öblítse ki a szemet szemöblítővel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén azonnal hívjon orvost, mutassa meg neki a termék címkéjét vagy a csomagolá-

sát. NE idézzen elő hányást. Ajánlott ellenszer a *K-vitamin*.

Rovarirtás

Kérjük a polgárokat, különösen a gyermekeket, az időseket, a szívbetegeket, az asztmásokat és a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a permetezőgépek közvetlen hatósugarán kívül maradjanak. Kérjük továbbá az utcavonaltól legfeljebb 20 méter távolságra lévő ablakkal rendelkező lakások tulajdonosait, hogy május 15-től 31-ig 21 és hajnali 4 óra között tartsák zárva ablakaikat.

A permet belélegzése, ennek a bőrrel, szemmel való érintkezése vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Belélegzés esetén az illető menjen friss levegőre. Ha a légzés nehézkes, forduljon orvoshoz. Bőrrel való érintkezés esetén távolítsa el a szennyezett ruházatot. A bőrt azonnal mossa le bő vízzel. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. Újbóli használat előtt mossa ki a szennyezett ruházatot. Szembe jutás esetén (ha van, távolítsa el a kontaktlencsét) azonnal alaposan öblítse ki vízzel legalább 15 percig, a szemet tágira nyitva. Hívja orvosát, ha a probléma továbbra is fennáll. Lenyelés esetén azonnal forduljon orvoshoz. Ne idézzen elő hányást. Soha ne adjunk semmit szájon át annak, aki eszméletlen.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információért, kérjük, hívja a 0265-256-004-es telefonszámot; e-mail: coralmures@coralimpex.ro

Csökken a víznyomás

Az AQUASERV tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az ivóvízhálózat meghibásodása miatt **2023. május 11-én 23:00–3:00 óra között** (becsült időpont) csökken a víznyomás az alábbi, érintett zónákban:

• **Marosvásárhelyen a Nagyerdő köz, Nagyerdő utca 30–50. sz., a Trébely utca 81–103. sz., a Nyár u. 34–49. sz., a Szegfű, a Posada, a Somos utca 66–100. és 51–69. sz. alatt.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik, a vezetékben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy a vizet csak háztartási célokra használják, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT,
Marosvásárhely

MCA Health Care ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel májusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

VILLANYSZERELÉST vállalok Marosvásárhelyen. Tel. 0770-515-098. (67272-I)

FRISS NYUGDÍJAST alkalmazunk ÉJJELIŐRNEK.

Az önéletrajzokat a Maros utca 17. szám alá kérjük behozni vagy a jobs@multiplan.ro e-mail-címre elküldeni. (67267-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (19600)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás, III. emeleti tömbházlakás + pince a Kövesdombon, a Parângului utca 44. szám alatt, 14-es ajtó. Ára: 50.000 euró. Tel. 0743-046-954, 0749-617-129. (19606)

ELADÓ alkudható áron 450 m összfelületű, 3 szobás ház Marosvásárhelyen, a Görbe utca 16. szám alatt, alagsori helyiséggel. Tel. 0744-573-699. (19136-I)

MINDENFÉLE

FÜNYÍRÁS, kerttakarítás, fakivágás. Tel. 0770-621-920. (19587-I)

KÖZÉPKORÚ HÁZASPÁR idős személyek eltartását vállalja lakás ellenében, nagyszerű környezetben, vagy az eltartott személy otthonában. Tel. 0755-144-681. (19596-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, bent munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (19519-I)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornajavítást, teraszkesztést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (19519-I)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19580-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, teraszkesztés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19609)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0725-147-052, Balázs. (19338)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0725-147-095, István. (19338)

KÉSZÍTEK kerítést, lerakok járólapot, szigeteket polisztrénnel, készítek tetőt, és más, ház körüli munkát vállalok. Tel. 0759-552-041. (19598-I)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Mindenféle építőanyaggal rendelkezünk. Tel. 0725-147-052, Csaba. (19339)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel emlékezünk a gyergyóremetei születésű BALÁZS OLDAL DEZSŐRE halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (p.-I)

„Megtalálsz virágaid között, mikor elhervadnak, megtalálsz a falevélben, mikor lehull, meghallasz az esti harangszóban, s mikor megemlékezel rólam, mindig arccal szemközt fogok veled állani.”
(Jókai Mór)
Szomorú szívvel emlékezünk a havadtói ABODI SÁNDORRA halálának második évfordulóján. Emlékét őrzi felesége, fia, lánya és családja. Pihenése legyen csendes! (19594-I)

Fájdalommal és kegyelettel emlékezünk 2023. május 10-én szeretett nagybátyámra, a nyárádmagyarósi DOMOKOS MIHÁLYRA halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi László és családja. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, anyós, rokon, jó szomszéd,
MAGYAROSI JOLÁN
70 éves korában örökre megpihent.
Temetése május 10-én 14 órakor lesz a maroszentgyörgyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Búcsúznak tőle lányai családjukkal együtt. (19605)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, testvér, rokon, ismerős,
özvegy VASS ISTVÁN
életének 88. évében csendesen megpihent.
Temetése 2023. május 11-én, csütörtökön 14 órakor lesz a székelyfalvi ravatalozóból, református szertartás szerint. Emlékét szívünkben örökre megőrizzük.
A gyászoló család. (19614)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, anyós, testvér, rokon, szomszéd, barát,
BARDOCI JULIANNA
életének 81. évében örökre megpihent.
Temetése május 10-én, szerdán 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
A gyászoló család. (19616)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúttal köszönjük mindazoknak, akik részvételükkel megtiszteltek GÁL GYÖZŐ temetésén. Hálásak vagyunk az anyagi és morális támogatásért, amelyet rokonok, sportolók, barátok és szomszédaink részéről kaptunk. Külön köszönet Balint Claudia edzőnek és Drágan Dorin úrnak, hogy a nehézségek idején önzetlen segítséget nyújtottak. Isten áldja meg mindannyiukat!
A gyászoló család. (19593-I)

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

www.doraoptics.ro

-20%
**KEDVEZMÉNY
NAPSZEMÜVEGEKRE**

VÁLOGATÁS AZ ELMÚLT ÉVEK
LEGNÉPSZEBŐS KOREOGRÁFIÁIBÓL

15 ÉVES A BEKECS NÉPTÁNCSZÍNHÁZ

PÁROSAN SZÉP...

FOLKLORELODÁS

2023. május 22. heftő, este 7:00 óra
Szászrégen! Eugen Nicoră Művelődési Ház

Helyfoglalás a helyszínen, vagy a 0757.109.450 és a 0740.515.617-es telefonszámokon.
Egy jegy ára felnőtteknek 20 lej, diákoknak 15 lej.

ZENE: TÓKOS ZÉNKA
VIDEÓ MONTÁZS: SZÁK ELŐŐ

AZ ELŐADÁST SZERKESZTETTE:
GYÖRFI CSABA

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

**Tova Friedman-
Malcolm Brabant
Auschwitz lánya**

**Visky András
Kitelepítés**

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

TV PRODUKCIÓK
TELEVIZIO

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

MINDEN SZERDÁN 21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a **DIGI** hálózatban